

ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ 2022
ԹՎԱԿԱՆԻՆ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՈՐԱԿԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՇՐՋԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԻՂՐՈՏԴԵՐԵՎՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԵՎ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊՈԱԿ

Բ ն վ ա ն դ ա կ ու թ յ ու ն

Ներածություն.....	4
ՀՀ մակերևութային ջրերի աղտոտվածության գնահատումը.....	7
Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք.....	22
Ախուրյան ջրավազանային կառավարման տարածք.....	27
Հրազդան ջրավազանային կառավարման տարածք.....	29
Սևան ջրավազանային կառավարման տարածք.....	34
Սևանա լիճ.....	35
Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք.....	46
Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք.....	48
Հիդրոկենսաբանական մոնիթորինգ	52
Հետազոտական մոնիթորինգ.....	55
Արաքս գետ.....	59
Մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմեր (ըստ ՀՀ կառավարության 2011թվականի հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշման).....	70

Աղյուսակների ցանկ

Աղյուսակ 1. Գետերի ջրի որակը 2022 թվականին	9
Աղյուսակ 2. Սևանա լճի ջրի որակը 2022 թվականին.....	38
Աղյուսակ 3. Ջրամբարների ջրի որակը 2022 թվականին.....	51

Գծապատկերների ցանկ

Գծապատկեր 1. Կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերով աղտոտված հիմնական գետերում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիան 2021-2022 թթ.....	5
Գծապատկեր 2. Գետերի և ջրամբարների ջրի որակի նկարագիրը.....	7
Գծապատկեր 3. Գետերի ջրի որակի նկարագիրն ըստ ՋԿՏ-ների, 2022 թ.....	7
Գծապատկեր 4. Փամբակ գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	24
Գծապատկեր 5. Դեբեդ գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	24
Գծապատկեր 6. Ախթալա գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	24
Գծապատկեր 7. Շնող գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	25
Գծապատկեր 8. Շնող գետում պղնձի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	25
Գծապատկեր 9. Ախուրյան գետում նիտրիտ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	27
Գծապատկեր 10. Քասախ գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	30
Գծապատկեր 11. Քասախ գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	30

Գծապատկեր 12. Հրազդան գետում ամռնիում իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը .	30
Գծապատկեր 13. Հրազդան գետում նիտրիտ իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	31
Գծապատկեր 14. Հրազդան գետում ֆոսֆատ իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը....	31
Գծապատկեր 15. Գետառ գետում ամռնիում իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	31
Գծապատկեր 16. Գետառ գետում ֆոսֆատ իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	32
Գծապատկեր 17. Սևանա լիճ թափվող գետերում ամռնիում իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	36
Գծապատկեր 18. Սևանա լիճ թափվող գետերում ֆոսֆատ իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	36
Գծապատկեր 19. Փոքր Սևանում ֆոսֆատ իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	36
Գծապատկեր 20. Մեծ Սևանում ֆոսֆատ իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	36
Գծապատկեր 21. Փոքր Սևանում ամռնիում իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	37
Գծապատկեր 22. Մեծ Սևանում ամռնիում իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	37
Գծապատկեր 23. Փոքր Սևանում նիտրատ իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	37
Գծապատկեր 24. Մեծ Սևանում նիտրատ իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	38
Գծապատկեր 25. Կարճևան գետում պղնձի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը	48
Գծապատկեր 26. Կարճևան գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը.....	49
Գծապատկեր 27. Վարարակ գետում ֆոսֆատ իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը .	49
Գծապատկեր 28. Ջրամբարներում ամռնիում իռնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը...	52

Ներածություն

Ամփոփագիրը կազմված է Հայաստանի Հանրապետության մակերևութային ջրերի որակի մասին տեղեկատվություն ապահովելու, գետերի համեմատաբար աղտոտված հատվածները հայտնաբերելու նպատակով:

Միջավայրի պայմանների և մարդու առողջության վրա բացասաբար ազդող ֆիզիկական, քիմիական և կենսաբանական աղտոտիչների թափանցումը, առաջացումն ու կուտակումը բնական ջրերում կոչվում է ջրի աղտոտում: Ջրի աղտոտման աղբյուրները հետևյալն են.

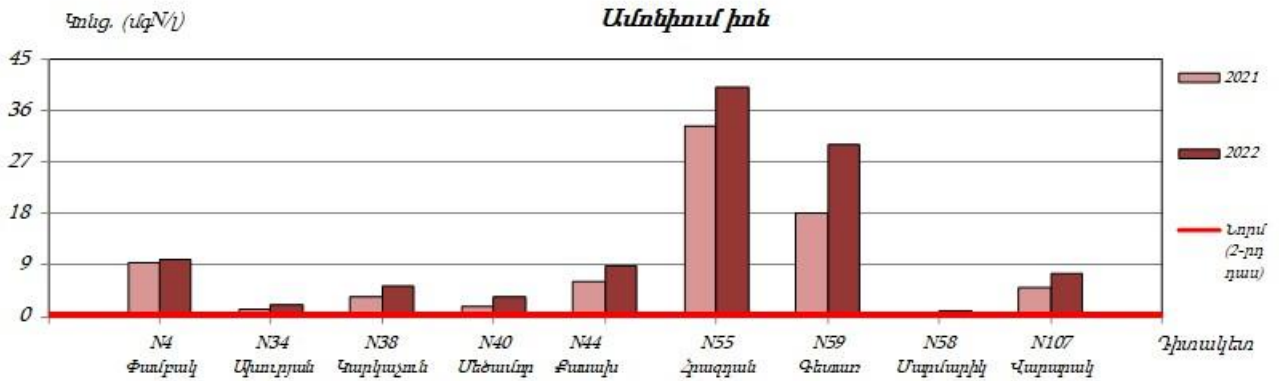
- կենցաղային հոսքաջրերը,
- արդյունաբերական հոսքաջրերը,
- ձնհալի և անձրևների ժամանակ հողահանդակներից տեղափոխված պեստիցիդները,
- բնակավայրերից վնասակար նյութերը,
- անձրևի և ձյան միջոցով՝ մթնոլորտից անջատվող աղտոտող նյութերը:

Աղտոտման աղբյուրները կարող են լինել ինչպես կետային, այնպես էլ ցրված: Կենցաղային հոսքաջրերը հիմնականում աղտոտված են լինում կենսածին նյութերով, արդյունաբերական հոսքաջրերը՝ առավել հաճախ նավթամթերքներով, ֆենոլներով, ծանր մետաղներով (կապար, կադմիում, պղինձ, ցինկ և այլն) և բարդ օրգանական միացություններով (սինթետիկ լվացամիջոցներ, ներկեր, ճարպեր), որոնք վատթարացնում են ջրի որակը, խմելու և սննդի մեջ օգտագործելու համար դարձնում ոչ պիտանի, խախտվում են ջրային ավազանի կենսաբանական շարժընթացները, նվազում է աղտոտող նյութերից ջրի ինքնամաքման հատկությունը, փոխվում է ջրային կենսաբազմազանության կազմն ու սննդային արժեքը: Հատկապես վտանգավոր են տաք հոսքաջրերը, որոնք փոխում են ջրավազանի ջերմային ռեժիմը, վատթարացնում ձկների ձվադրության պայմանները, ոչնչանում են մի շարք օգտակար մանրէներ և զարգանում են մակարոյծներ: Կենցաղային հոսքաջրերը հիմնականում պարունակում են աղիքային վարակիչ հիվանդությունների հարուցիչներ:

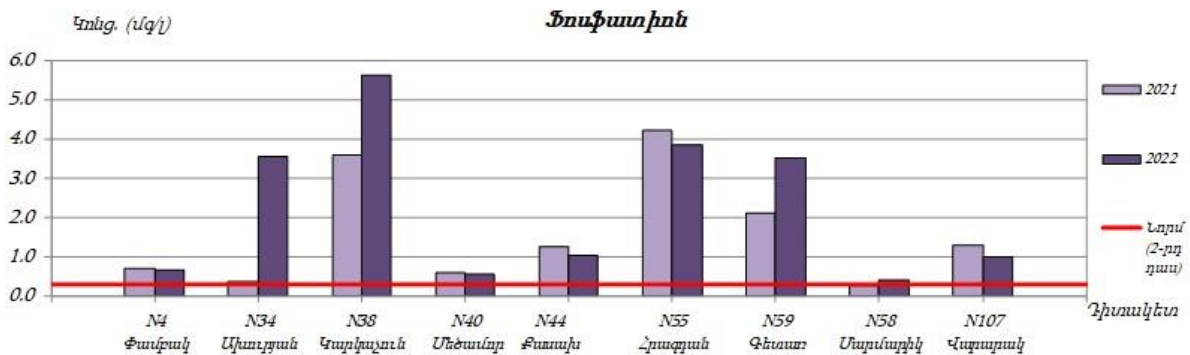
Հայաստանի Հանրապետությունում մակերևութային, այդ թվում նաև Սևանա լճի ջրերի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի 75-Ն որոշման: Գնահատման համակարգը ջրի որակի յուրաքանչյուր ցուցանիշի համար տարբերակում է կարգավիճակի հինգ դաս՝ «գերազանց» (1-ին դաս), «լավ» (2-րդ դաս), «միջակ» (3-րդ դաս), «անբավարար» (4-րդ դաս) և «վատ» (5-րդ դաս): Ջրի որակի ընդհանրական գնահատականը ձևավորվում է վատագույն որակ ցուցաբերող ցուցանիշի դասով: Արաքս գետի ջրի որակի գնահատումը դեռևս կատարվում է 1990 թվականին ընդունված մակերևութային ջրերի աղտոտվածության ձևատնտեսական սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների կիրառմամբ:

Մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի արդյունքների համաձայն ՀՀ գետերի ակունքներում և բնակավայրերից վերև ընկած հատվածներում ջրի որակը «լավ»-ից «անբավարար» որակի է (2-4-րդ դաս): Խոշոր բնակավայրերից և քաղաքներից հետո չմաքրված կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերի՝ գետին խառնվելու արդյունքում դիտվում է աղտոտվածության աճ, և հիմնականում ջրի որակը «միջակից» «վատ» է (3-5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, ֆոսֆատ և

նիտրիտ իոններով: Հատկապես աղտոտված է Փամբակ գետը՝ Վանաձոր քաղաքից հետո, Ախուրյան գետը՝ Ամասիա գյուղից հետո և Գյումրի քաղաքից հետո, Կարկաչուն գետը՝ գետաբերանի հատվածում, Մեծամոր գետը՝ Վաղարշապատ քաղաքից հարավ հատվածում, Քասախ գետը՝ Ապարան քաղաքից հետո, Գետառ գետը՝ գետաբերանի հատվածում, Հրազդան գետը՝ Երևան քաղաքից հետո մինչև գետաբերանն ընկած հատվածում, Մարմարիկ գետը՝ գետաբերանի հատվածում, Վարարակ գետը՝ Գորիս քաղաքից ներքև հատվածում:

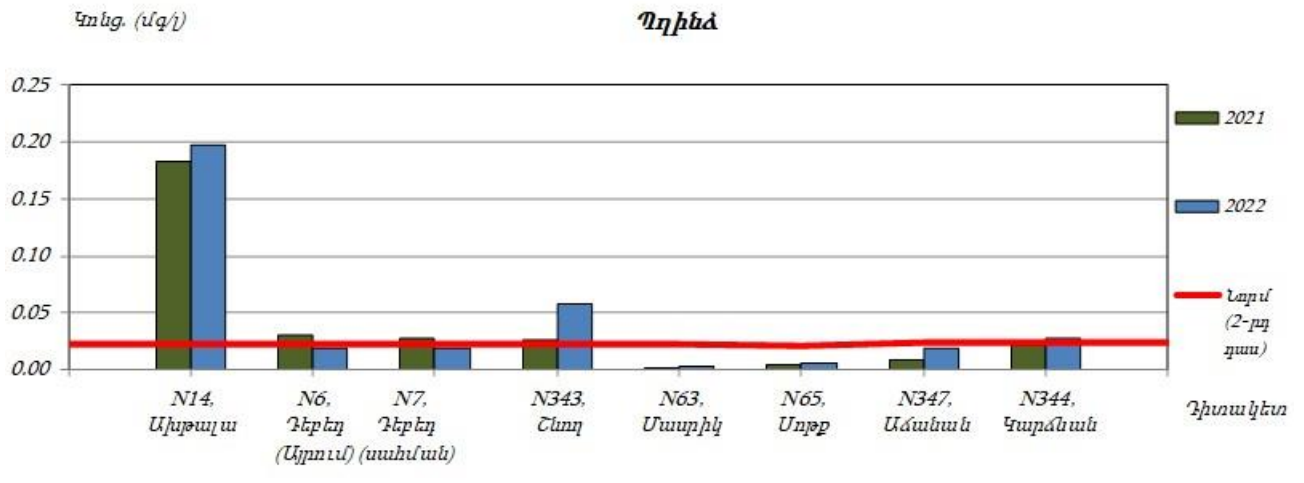

Գծապատկեր 1. Կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերով աղտոտված հիմնական գետերում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիան 2021-2022 թթ.

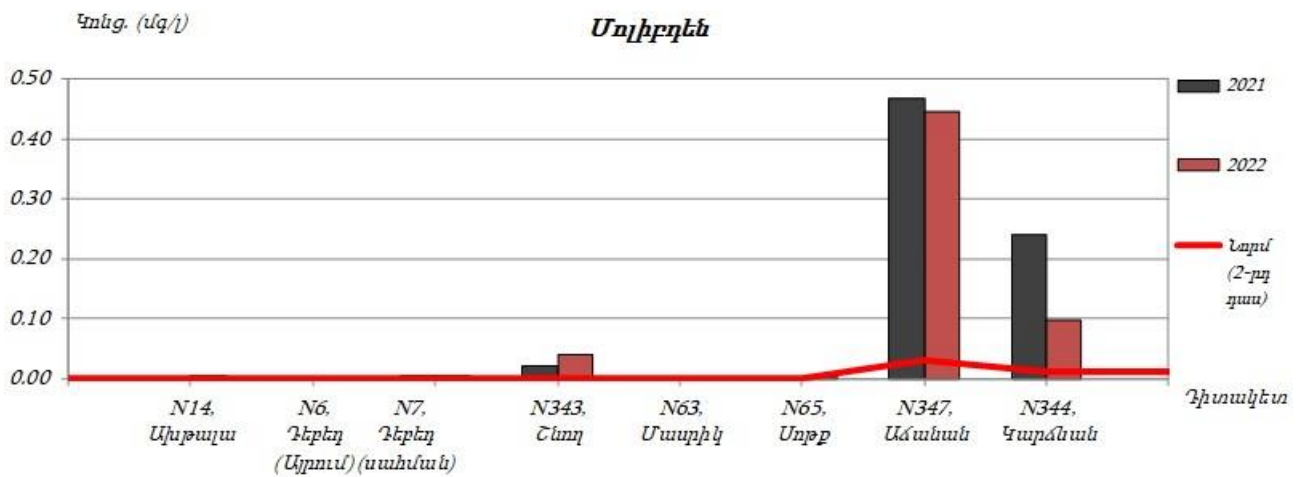

Գծապատկեր 2. Կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերով աղտոտված հիմնական գետերում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիան 2021-2022 թթ.

Հանքարդյունաբերության գործունեության հետևանքով ծանր մետաղներով հատկապես աղտոտվում են Ախթալա գետը, Դեբեդ գետը՝ Այրումից վերև և սահմանի մոտ, Շնող, Աճանան (Նորաշենիկ), Կարճևան գետերը՝ գետաբերանի հատվածներում, որտեղ ջրի որակը գնահատվել է հիմնականում «վատ» (5-րդ դաս): Հանքարդյունաբերության գործունեության հետևանքով աղտոտված է նաև Սոթք գետը:

Գծապատկեր 3. Հանքարդյունաբերական գործունեության հետևանքով աղտոտված հիմնական գետերում պղնձի կոնցենտրացիան 2021-2022 թթ.

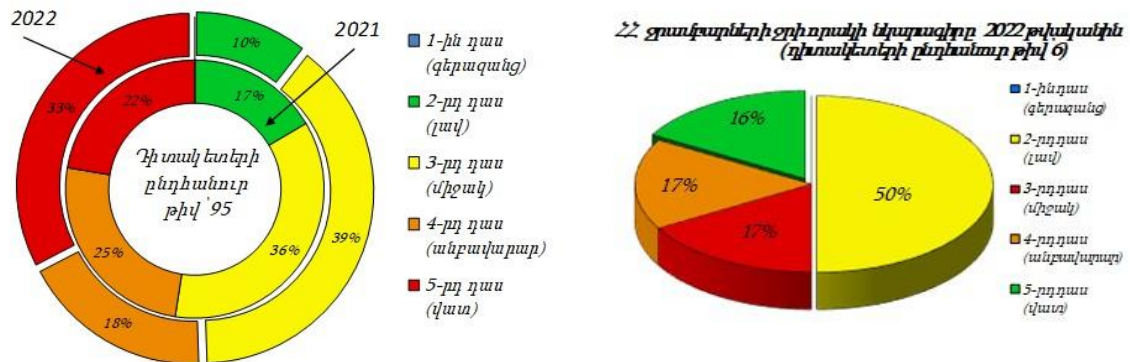

Գծապատկեր 4. Հանքարդյունաբերական գործունեության հետևանքով աղտոտված հիմնական գետերում սոլիբրենի կոնցենտրացիան 2021-2022 թթ.

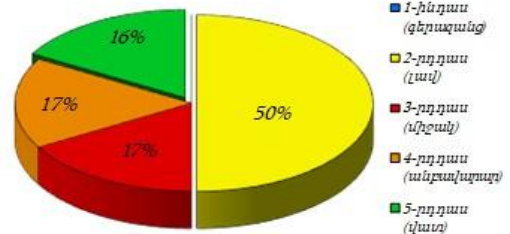
ՀՀ մակերևութային ջրերի աղտոտվածության գնահատումը

2022 թվականի տվյալների համաձայն ՀՀ գետերի դիտակետերի 10%-ում ջրի որակը գնահատվել է 2-րդ դաս («լավ» որակ), 39%-ում՝ 3-րդ դաս («միջակ» որակ), 18%-ում՝ 4-րդ դաս («անբավարար» որակ) և 33%-ում՝ 5-րդ դաս («վատ» որակ):

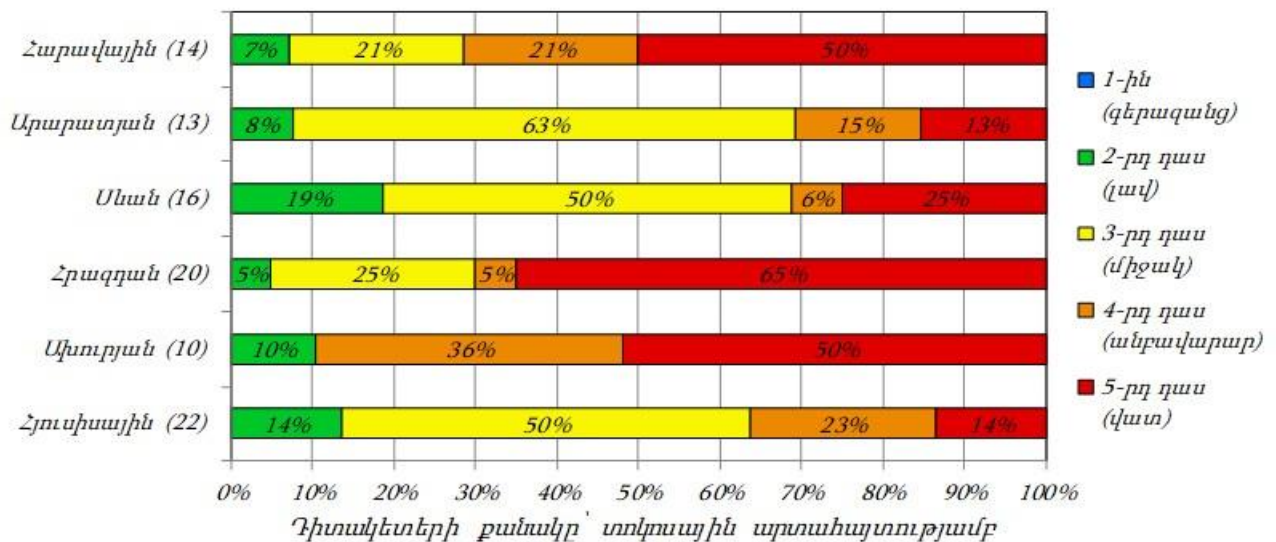
ՀՀ գետերի ջրի որակի նկարագիրը 2021-2022 թվականներին

ՀՀ ջրամբարների ջրի որակի նկարագիրը 2022 թվականին (դիտակետերի ընդհանուր թիվ՝ 6)

Գծապատկեր 2. Գետերի և ջրամբարների ջրի որակի նկարագիրը

Գծապատկեր 3. Գետերի ջրի որակի նկարագիրն ըստ ՋԿՏ-ների, 2022 թ.

Աղյուսակ 1. Գետերի ջրի որակը 2022 թվականին

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Հյուսիսային	Փամբակ	0.5 կմ գյ. Խնկոյանից վերև (1)	Երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Սպիտակից ներքև (2)	Կալցիում, ԸԱԱ, ԸԼԱ	3-րդ	4-րդ
			Նիտրատ իոն	4-րդ	
		1 կմ ք. Վանաձորից վերև (3)	Նիտրատ իոն, ԸԼԱ, ԿՉՆ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Վանաձորից ներքև (4)	Նիտրատ իոն, մոլիբդեն, ԸԼԱ, ԿՉՆ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
	Ամոնիում իոն		5-րդ		
	Դեբեդ	0.5 կմ Մարցիզես թափման կետից ներքև (5)	Ամոնիում իոն, մանգան, ԿՉՆ	3-րդ	3-րդ
			0.5 կմ ք. Այրումից վերև (6)	Նիտրատ իոն	3-րդ
		Մոլիբդեն		4-րդ	
		սահմանի մոտ (7)	Երկաթ	3-րդ	4-րդ
	Մոլիբդեն, ԿՉՆ		4-րդ		
	Չորագետ	0.5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև (8)	Կադմիում, վանադիում	3-րդ	4-րդ
			Մանգան	4-րդ	
		Գետաբերան (10)	Մանգան, ԿՉՆ	4-րդ	4-րդ
	Տաշիր	0.5 կմ գյ. Միխայելովկայից վերև (11)	Ամոնիում իոն, մանգան, երկաթ	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Հյուսիսային	Տաշիր	0.5 կմ գյ. Մարատովկայից ներքև (12)	-	2-րդ	2-րդ
	Մարցիղետ	Գետաբերան (13)	-	2-րդ	2-րդ
	Ախթալա	Գետաբերան (14)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, երկաթ, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն, կալցիում	4-րդ	
			Ցինկ, պղինձ, կադմիում, մանգան, կոբալտ, անագ, սուլֆատ իոն, ԿՉՆ	5-րդ	
	Գարգառ	Ակունք (210)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (342)	Մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ
	Շնող	Գետաբերան (343)	Ամոնիում իոն, նիտրատ իոն, երկաթ, կալցիում, ՀԼԱ, ԿՉՆ	3-րդ	5-րդ
			Պղինձ	4-րդ	
			Մոլիբդեն, սուլֆատ իոն	5-րդ	
	Աղստև	1.2 կմ ք. Դիլիջանից վերև (15)	Երկաթ, ԿՉՆ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Դիլիջանից ներքև (16)	Նիտրիտ իոն, երկաթ, ԿՉՆ	3-րդ	3-րդ
		2 կմ ք. Իջևանից վերև (17)	Ամոնիում իոն, մանգան, երկաթ, բարիում, ԿՉՆ	3-րդ	3-րդ
		2 կմ ք. Իջևանից ներքև (18)	Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, երկաթ, բարիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՉՆ	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Հյուսիսային	Գետիկ	0.5 կմ գյ. Վահանից վերև (19)	Ամոնիում իոն, երկաթ, ԿԶՆ	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (20)	Ամոնիում իոն, բարիում	3-րդ	3-րդ
Ախուրյան	Ախուրյան	1 կմ գյ. Ամասիայից ներքև (32)	Ամոնիում իոն, արսեն, մոլիբդեն, ԿԶՆ	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ֆոսֆատ իոն	5-րդ	
		0.8 կմ ք. Գյումրիից վերև (33)	Ամոնիում իոն, արսեն, մոլիբդեն, երկաթ	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն	5-րդ	
		5 կմ ք. Գյումրիից ներքև (34)	Արսեն, երկաթ, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿԶՆ	3-րդ	5-րդ
			Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, մոլիբդեն	4-րդ	
			Ֆոսֆատ իոն	5-րդ	
		0.5 կմ գյ. Բագարանից ներքև (35)	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, արսեն, մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Երկաթ, ԿԶՆ	4-րդ	
0.5 կմ գյ. Մուսայեյանից վերև (36)	-	2-րդ	2-րդ		

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Ախուրյան	Աշոցք	Գետաբերան (37)	Երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Արսեն, բոր	4-րդ	
	Կարկաչուն	Գետաբերան (38)	Կալցիում, բերիլիում, նատրիում, բոր, ԸԱԱ, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ
			ԹԿՊ, նիտրիտ իոն, մոլիբդեն, երկաթ, սուլֆատ իոն, ԿՉՆ	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ	
	Մեծամոր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ (40)	Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, երկաթ, բոր, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՉՆ	3-րդ	5-րդ
			Մանգան	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	
	Մեծամոր	11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք (41)	ֆոսֆատ իոն, արսեն, կոբալտ, երկաթ, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, մանգան, ԿՉՆ	4-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Ախուրյան	Մեծամոր	0.5 կմ գյ. Ռանչպարից ներքև (42)	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, արսեն, մանգան, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	4-րդ
			Նիտրիտ իոն, բոր	4-րդ	
Հրազդան	Քասախ	0.5 կմ ք. Ապարանից վերև (43)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ ք. Ապարանից ներքև (44)	Նիտրիտ իոն, մանգան, երկաթ	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՉՆ	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	
		1 կմ ք. Աշտարակից վերև (45)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ	3-րդ	3-րդ
		3.5 կմ ք. Աշտարակից ներքև (46)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
			Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ, ԸԱԱ	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Արագածից վերև (48)	Ցինկ, նիկել, երկաթ, ալյումին	3-րդ	5-րդ
			Կոբալտ	4-րդ	
			Մանգան	5-րդ	
		Գետաբերան (49)	Ամոնիում իոն, երկաթ	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Հրազդան	Շաղվարդ	0.5 կմ գյ. Փարպիից ներքև (50)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Հրազդան	գյ. Գեղամավանի մոտ (51)	Ամոնիում իոն	3-րդ	3-րդ
		0.5 կմ գյ. Քաղսիից ներքև (52)	Մանգան, կոբալտ, ՇԱԱ	3-րդ	5-րդ
			Ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, վանադիում	5-րդ	
		0.5 կմ գյ. Արգելից ներքև (53)*	Արսեն	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում	5-րդ	
		0.5 կմ Արզնի ՀԷԿ-ից վերև (54)*	Վանադիում	5-րդ	5-րդ
		9 կմ ք. Երևանից ներքև, գյ. Դարբնիկի մոտ (55)	Նիտրիտ իոն, կոբալտ, երկաթ, ՇԱԱ	3-րդ	5-րդ
			Մանգան, նատրիում, քլորիդ իոն, ԿԶՆ	4-րդ	
			ԹԿՊ ₅ , ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	
Հրազդան	Հրազդան	Գետաբերան (56)	Նիտրատ իոն, արսեն, մանգան, կոբալտ, կալցիում, նատրիում, բոր, ՇԱԱ, քլորիդ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ	
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն	4-րդ		
			Ամոնիում իոն, վանադիում	5-րդ		
		գյ. Գեղանիստ (225)	Լուծված թթվածին, ԹԿՊ, կոբալտ, նատրիում	3-րդ		5-րդ
			Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	5-րդ		
		Գետառ	Գետաբերան (59)	Նիտրատ իոն, կոբալտ, նատրիում, ՇԱԱ, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ԿՉՆ		3-րդ
	Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր			4-րդ		
	Ամոնիում իոն, վանադիում			5-րդ		
	Մարմարիկ	0.5 կմ գյ. Հանքավանից վերև (57)	-	2-րդ	2-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Հրազդան	Մարմարիկ	Գետաբերան (58)	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, կոբալտ, երկաթ, բարիում, ալյումին, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Մանգան	5-րդ	
	Ծաղկաձոր (Տանձաղբյուր)	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև (311)	Վանադիում, երկաթ, բարիում, ալյումին	3-րդ	4-րդ
			Մանգան	4-րդ	
		Ծաղկաձոր (Տանձաղբյուր)	Նիտրիտ իոն, երկաթ, ՀԱԱ, քլորիդ իոն, սուլֆատ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	5-րդ
			Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, կոբալտ, բարիում, ալյումին, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՉՆ	4-րդ	
			Ամոնիում իոն, մանգան	5-րդ	
			0.5 կմ գլ. Սենյոնովկայից վերև (60)	-	
Չկնազետ	Գետաբերան (61)	Կոբալտ, ընդհանուր ֆոսֆոր		3-րդ	4-րդ
	Մոլիբդեն, մանգան	4-րդ			

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Սևան	Մասրիկ	Գետաբերան (63)	Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, երկաթ, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն, ԿԶՆ	3-րդ	5-րդ
			Վանադիում	4-րդ	
			Ծարիր	5-րդ	
	Սոթք	Գետաբերան (65)	Նիտրատ իոն, արսեն, մանգան, վանադիում, բարիում, ԼՍԱ, սուլֆատ իոն, ԼԼԱ, ԿԶՆ	3-րդ	5-րդ
			Երկաթ, ալյումին	4-րդ	
			Ծարիր	5-րդ	
	Կարճաղբյուր	0.5 կմ գյ. Ախարաձորից վերև (66)	Ալյումին	3-րդ	3-րդ
			Գետաբերան (67)	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԼԼԱ	3-րդ
	Վարդենիս	0.5 կմ գյ. Վարդենիկից վերև (69)	Սուլֆատ իոն	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (70)	Ֆոսֆատ իոն, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ
			Ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
	Ամոնիում իոն, մանգան	5-րդ			

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Սևան	Մարտունի	0.5 կմ գյ. Գեղիովիտից վերև (71)	Մանգան, բարիում, ալյումին, սուլֆատ իոն	3-րդ	3-րդ
		Գետաբերան (72)	Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան, բարիում, ալյումին, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	3-րդ
	Արգիճի	0.5 կմ գյ. Լեռնահովիտից վերև (73)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (74)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
	Ծակքար	Գետաբերան (75)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, ՀԼԱ	3-րդ	4-րդ
			Սոլիբրդեն	4-րդ	
	Շողվազ	Գետաբերան (76)	Ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, վանադիում, նատրիում, բոր, ընդհանուր ֆոսֆոր, քլորիդ իոն, ՀԼԱ	3-րդ	3-րդ
	Գավառագետ	0.5 կմ գյ. Ծաղկաշենից վերև (77)	-	2-րդ	2-րդ
		Գետաբերան (78)	Ֆոսֆատ իոն, վանադիում, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	3-րդ
	Արփա-Սևան ջրատար	0.7 կմ գյ. Ծովինարից հարավ-արևելք (68)	Արսեն, մոլիբդեն, մանգան, երկաթ	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	
Արարատյան	Վեղի	0.5 կմ գյ. Ուրցաձորից վերև (80)	-	2-րդ	2-րդ	
		6 կմ ք. Արարատից ներքև (82)	ԹՔՊ, մոլիբդեն, կոբալտ, բարիում, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, սուլֆատ իոն	3-րդ	5-րդ	
			Նիտրիտ իոն, մանգան, ալյումին	4-րդ		
			Ամոնիում իոն, երկաթ, ԿԶՆ	5-րդ		
	Արիփա	0.5 կմ ք. Ջերմուկից վերև (83)	Երկաթ, ալյումին	3-րդ	3-րդ	
		0.5 կմ ք. Վայքից վերև (84)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ	
		0.5 կմ ք. Վայքից ներքև (85)	Մոլիբդեն, երկաթ	3-րդ	3-րդ	
		0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև (86)	Մոլիբդեն, երկաթ, բարիում	3-րդ	3-րդ	
		0.5 կմ գյ. Արենիից ներքև (87)	Մոլիբդեն, երկաթ, բարիում	3-րդ	3-րդ	
		Դարբ	Ակունք (348)	Երկաթ, բարիում, ալյումին, ծարիր	3-րդ	3-րդ
			Գետաբերան (349)	Կոբալտ	4-րդ	5-րդ
				Մանգան	5-րդ	
		Հերհեր	Գետաբերան (351)	Մոլիբդեն	3-րդ	3-րդ
		Եղեգիս	գյ. Գետիկվանքից վերև (352)	Երկաթ	3-րդ	3-րդ

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Արարատյան	Եղեգիս	0.5 կմ հյ. Շատինից ներքև (88)	Երկաթ, բարիում, ծարիր	3-րդ	4-րդ
			Մոլիբդեն	4-րդ	
Հարավային	Կարճևան	Գետաբերան (344)	Պղինձ, արսեն, սելեն, ծարիր, քլորիդ իոն	3-րդ	5-րդ
			Մանգան, երկաթ, բերիլիում, բոր, ալյումին, ՀԼԱ	4-րդ	
			ԹԿՊ5, ամոնիում իոն, մոլիբդեն, վանադիում, կոբալտ, կալիում, նատրիում, ՀԱԱ, սուլֆատ իոն, ԿՉՆ	5-րդ	
	Մեղրիգետ	0.5 կմ ք. Մեղրիից վերև (89)	Կոբալտ, երկաթ	3-րդ	5-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
			Մանգան	5-րդ	
		Գետաբերան (90)	Կոբալտ, երկաթ	3-րդ	4-րդ
	Մանգան, ալյումին	4-րդ			
	Աճանան (Նորաշենիկ)	3 կմ գյ. Աճանանից վերև (346)	Ամոնիում իոն, կոբալտ, երկաթ, ԿՉՆ	3-րդ	5-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
			Վանադիում	5-րդ	

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Հարավային	Աճանան (Նորաշենիկ)	Գետաբերան (347)	Ամոնիում իոն, բարիում, նատրիում, ծարիր	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ցինկ, կադմիում, երկաթ, կալցիում, ալյումին, ՀԼԱ	4-րդ	
			Մոլիբդեն, մանգան, վանադիում, կոբալտ, սուլֆատ իոն	5-րդ	
	Գեղի	0.5 կմ գ. Աջաբաջից վերև (97)	-	2-րդ	2-րդ
			Մանգան, երկաթ	3-րդ	3-րդ
	Որոտան	0.5 կմ գ. Գորայքից վերև (99)	Մանգան	3-րդ	3-րդ
			Մոլիբդեն, մանգան, վանադիում	3-րդ	3-րդ
			Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, վանադիում, երկաթ, բարիում, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԿՉՆ	3-րդ	4-րդ
		Մանգան	4-րդ		
		Թունելի ելքից (353)	Մոլիբդեն, մանգան, երկաթ, բարիում	3-րդ	4-րդ
	Սուլֆատ իոն	4-րդ			

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային ռեսուրս	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի բնութագրիչ	Ջրի կարգավիճակի դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների	Ջրի կարգավիճակի ընդհանրական դաս ըստ ֆիզիկաքիմիական բնութագրիչների
Հարավային	Միսիան	0.5 կմ գլ. Արևիսից վերև (103)	Երկաթ	3-րդ	4-րդ
			Ալյումին	4-րդ	
		Գետաբերան (104)	Մանգան, վանադիում, երկաթ	3-րդ	5-րդ
			Մոլիբդեն	5-րդ	
	Վարարակ	5 կմ ք. Գորիսից վերև (106)	Ամոնիում իոն, կոբալտ, ծարիր, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
			Մանգան, երկաթ, ալյումին, ԿԶՆ	4-րդ	
			ԿԶՆ	5-րդ	
		1.5 կմ Գորիսից ներքև (107)	Մոլիբդեն, մանգան, կոբալտ, երկաթ, կալցիում, ԿԶՆ	3-րդ	5-րդ
			Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ՀԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	4-րդ	
			Ամոնիում իոն	5-րդ	

2 -րդ դաս «լավ» որակ, 3 -րդ դաս «միջակ» որակ, 4 -րդ դաս «անբավարար» որակ, 5 -րդ դաս «վատ» որակ

-Հրազդան գետի 53, 54 դիտակետերում ջրի որակի "անբավարար" և "վատ" որակի դասերը պայմանավորված են վանադիումով, սակայն նշված գետի համար այդ ցուցանիշը աղտոտիչ չի կարելի համարել, քանի որ նրա պարունակությունը համարվում է ֆոնային

Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածք

Փամբակ գետի ջրի որակը Խնկոյան գյուղից վերև և Վանաձոր քաղաքից վերև հատվածներում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս). Խնկոյան գյուղից վերև հատվածում՝ պայմանավորված երկաթով և ալյումինով, Վանաձոր քաղաքից վերև՝ նիտրատ իոնով, ընդհանուր լուծված աղերով և կախության չոր նյութերով: Սպիտակ քաղաքից ներքև հատվածում ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված

նիտրատ իոնով: Վանաձոր քաղաքից ներքև ընկած հատվածում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

Դեբեդ գետի ջրի որակը Մարց գետի թափման կետից ներքև գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, մանգանով և կախութային չոր նյութերով: Այրում քաղաքից վերև և սահմանի մոտ հատվածներում ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս): Այրում քաղաքից վերև հատվածում՝ պայմանավորված մոլիբդենով, սահմանի մոտ՝ մոլիբդենով և կախութային չոր նյութերով:

Չորագետ գետի ջրի որակը Ստեփանավան քաղաքից վերև և գետաբերանի հատվածներում գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս): Ստեփանավան քաղաքից վերև՝ պայմանավորված մանգանով, գետաբերանում՝ մանգանով և կախութային չոր նյութերով:

Տաշիր գետի ջրի որակը Միխայելովկա գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, մանգանով և երկաթով: Սարատովկա գյուղից ներքև հատվածում ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

Մարց գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

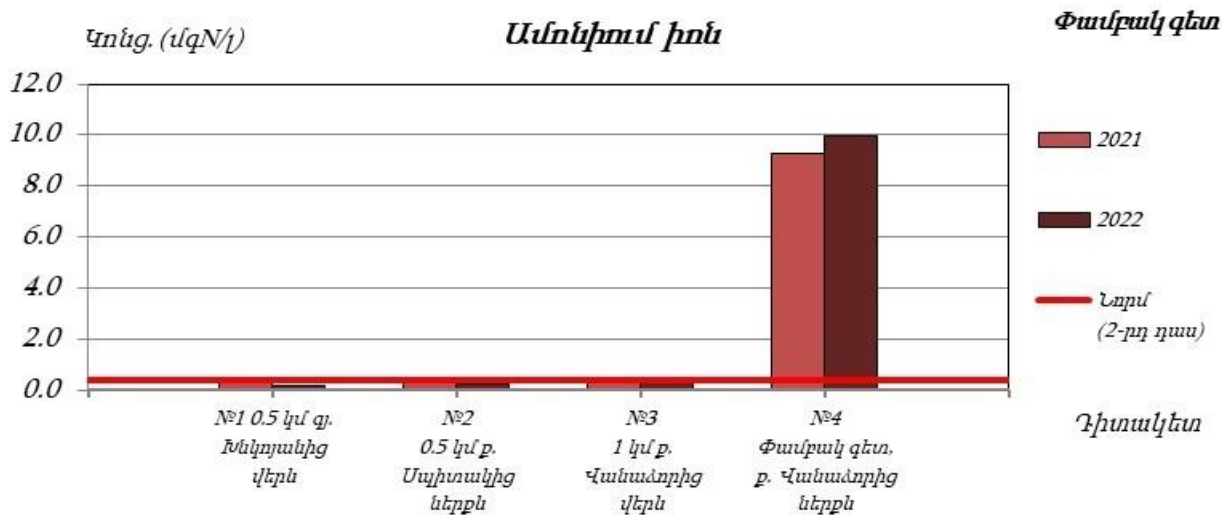
Ախթալա գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ցինկով, պղնձով, կադմիումով, մանգանով, կոբալտով, անագով, սուլֆատ իոնով և կախութային չոր նյութերով:

Գարգառ գետի ջրի որակը ակունքում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

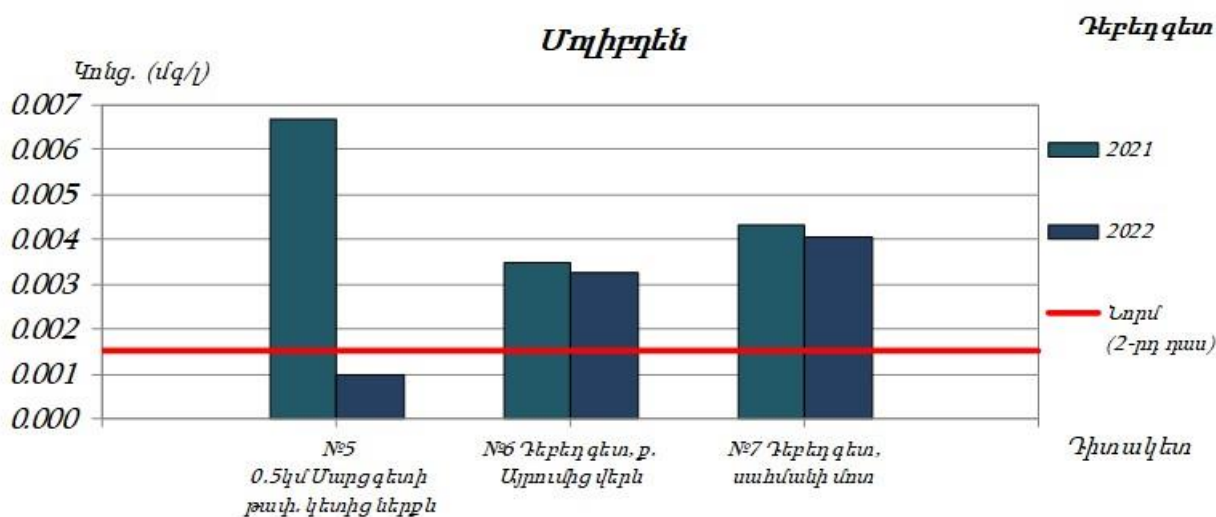
Շնող գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով և սուլֆատ իոնով:

Աղստև գետի ջրի որակը Դիլիջան քաղաքից վերև և ներքև, Իջևան քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Դիլիջան քաղաքից վերև՝ պայմանավորված երկաթով և կախութային չոր նյութերով, Դիլիջան քաղաքից ներքև՝ նաև նիտրիտ իոնով, Իջևան քաղաքից վերև՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, մանգանով, երկաթով, բարիումով և կախութային չոր նյութերով, Իջևան քաղաքից ներքև՝ ամոնիում և նիտրիտ իոններով, երկաթով, բարիումով, ընդհանուր ֆոսֆորով և կախութային չոր նյութերով:

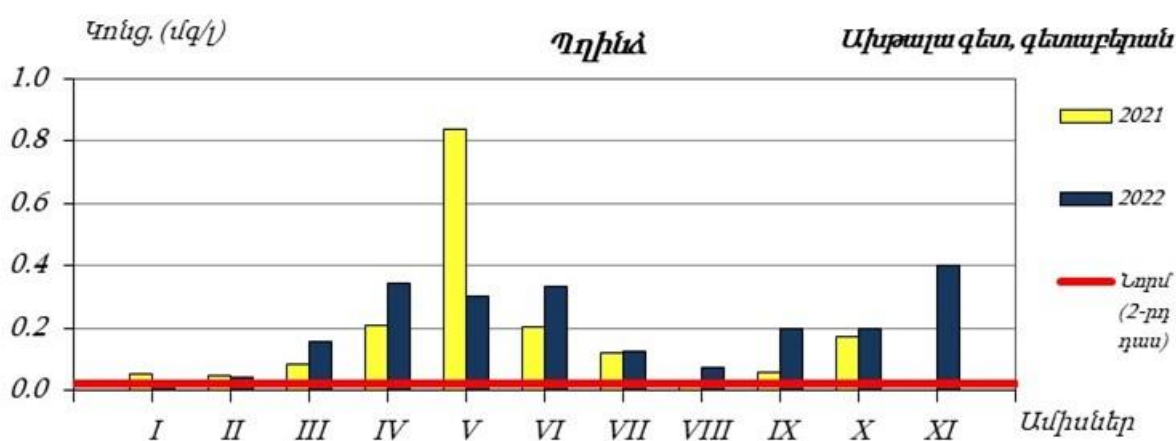
Գետիկ գետի ջրի որակը Վահան գյուղից վերև և գետաբերանի հատվածներում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): Վահան գյուղից վերև՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, երկաթով և կախութային չոր նյութերով, գետաբերանում՝ ամոնիում իոնով և բարիումով:

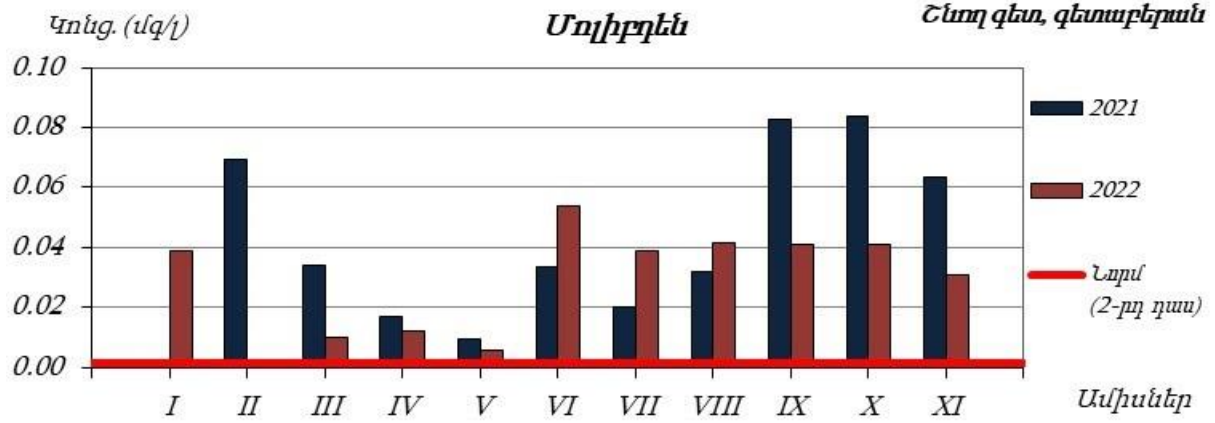
Գծապատկեր 4. Փամբակ գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

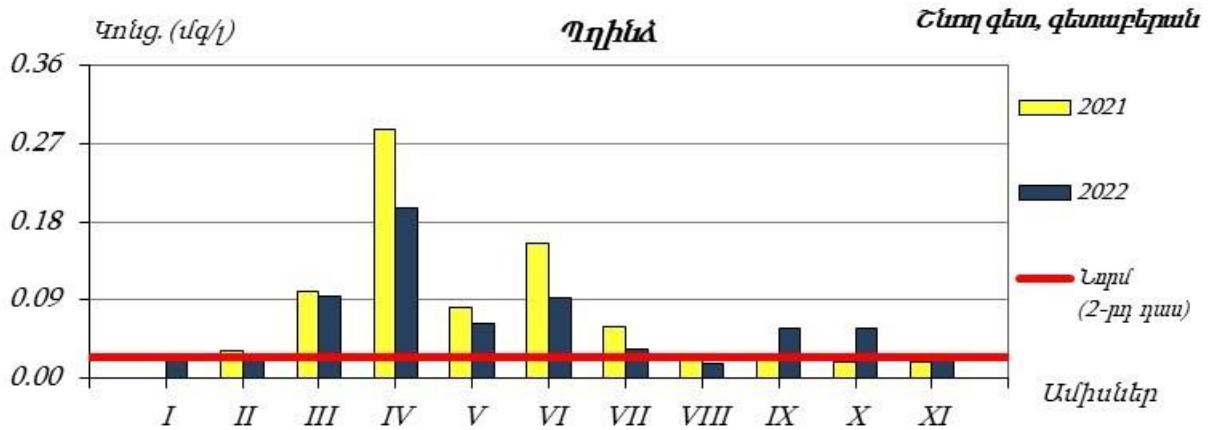
Գծապատկեր 5. Դեբեդ գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 6. Ախթալա գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

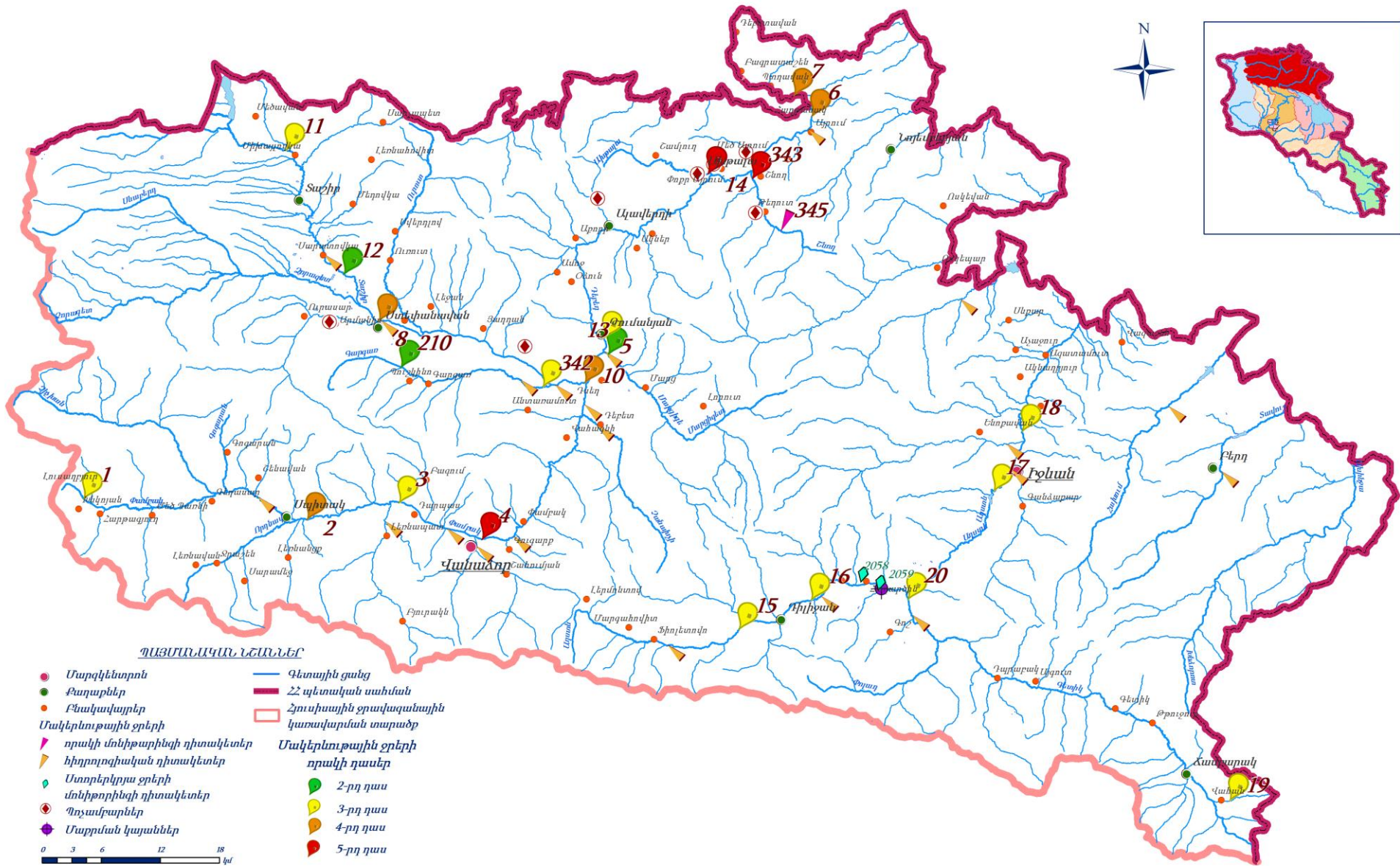

Գծապատկեր 7. Շնորհ գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 8. Շնորհ գետում պղինձի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

ՀՀ Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը / 2022 թվական

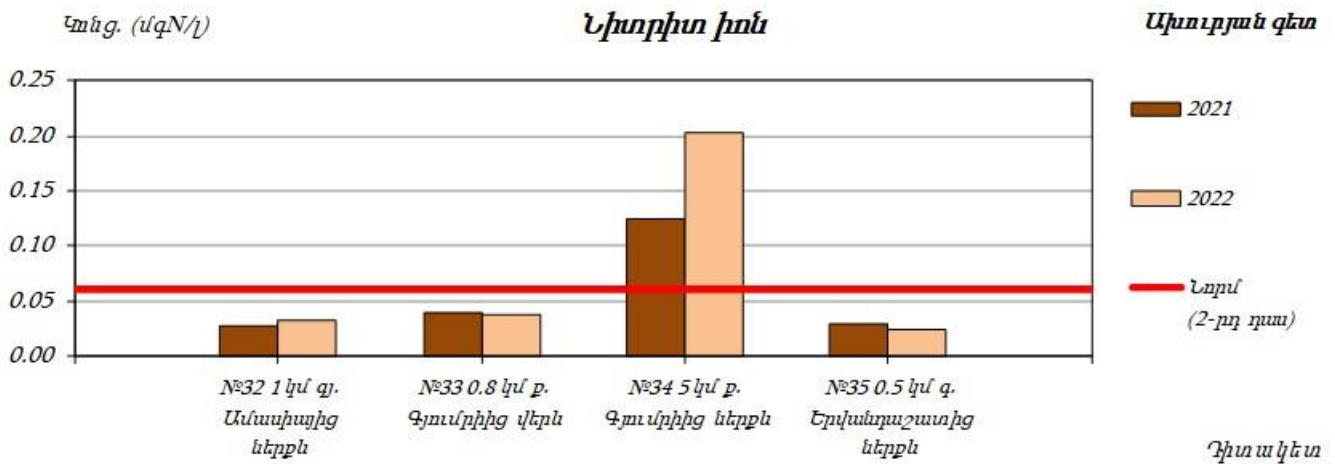
Ախուրյան ջրավազանային կառավարման տարածք

Ախուրյան գետի ջրի որակը Ամասիա գյուղից ներքև, Գյումրի քաղաքից վերև և ներքև հատվածներում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով: Բազարան գյուղից ներքև ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված երկաթով և կախութային չոր նյութերով:

Աշոցք գետի ջրի որակը Մուսայելյան գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված արսենով և բորով:

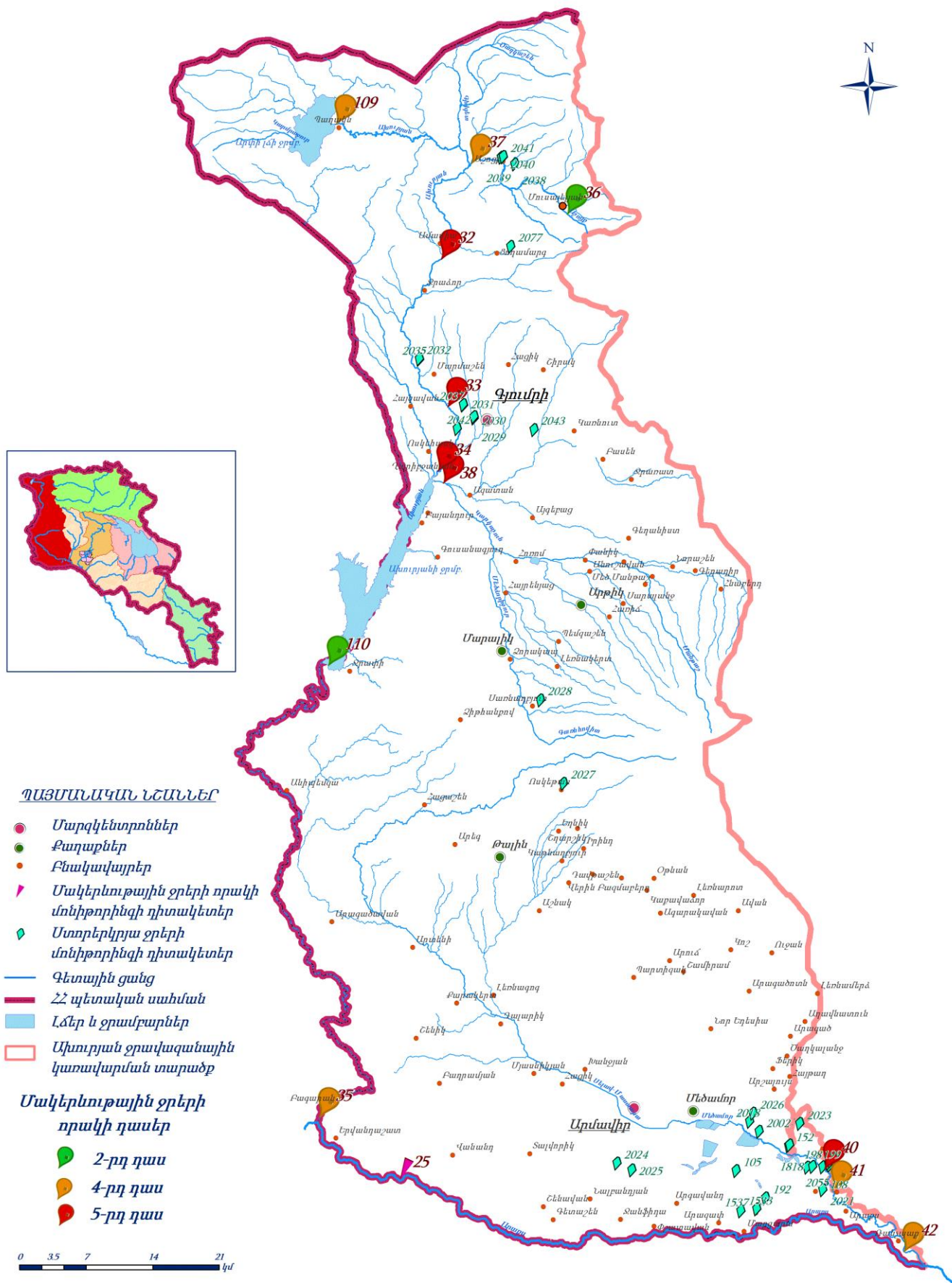
Կարկաչուն գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով, մանգանով և ընդհանուր ֆոսֆորով:

Մեծամոր գետի ջրի որակը Վաղարշապատ քաղաքից հարավ գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք և Ռանչպար գյուղից ներքև հատվածներում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս). Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք՝ պայմանավորված ամոնիում և նիտրիտ իոններով, մանգանով, կախութային չոր նյութերով, Ռանչպար գյուղից ներքև՝ նիտրիտ իոնով և բորով:

Գծապատկեր 9. Ախուրյան գետում նիտրիտ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

ՀՀ Ախուրյանի ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը / 2022 թվական

Հրագրան ջրավազանային կառավարման տարածք

Քասախ գետի ջրի որակը Ապարան քաղաքից վերև, Աշտարակ քաղաքից վերև և ներքև, ինչպես նաև գետաբերանի հատվածներում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)։ Ապարան քաղաքից վերև՝ պայմանավորված երկաթով, Աշտարակ քաղաքից վերև՝ ֆոսֆատ իոնով, վանադիումով և երկաթով, Աշտարակ քաղաքից ներքև՝ նաև ընդհանուր ֆոսֆորով, գետաբերանի հատվածում՝ նիտրատ և ֆոսֆատ իոններով, վանադիումով, երկաթով և ընդհանուր անօրգանական ազոտով։ Ապարան քաղաքից ներքև ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով։

Գեղարոտ գետի ջրի որակը Արագած գյուղից վերև գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով, գետաբերանի հատվածում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով և երկաթով։

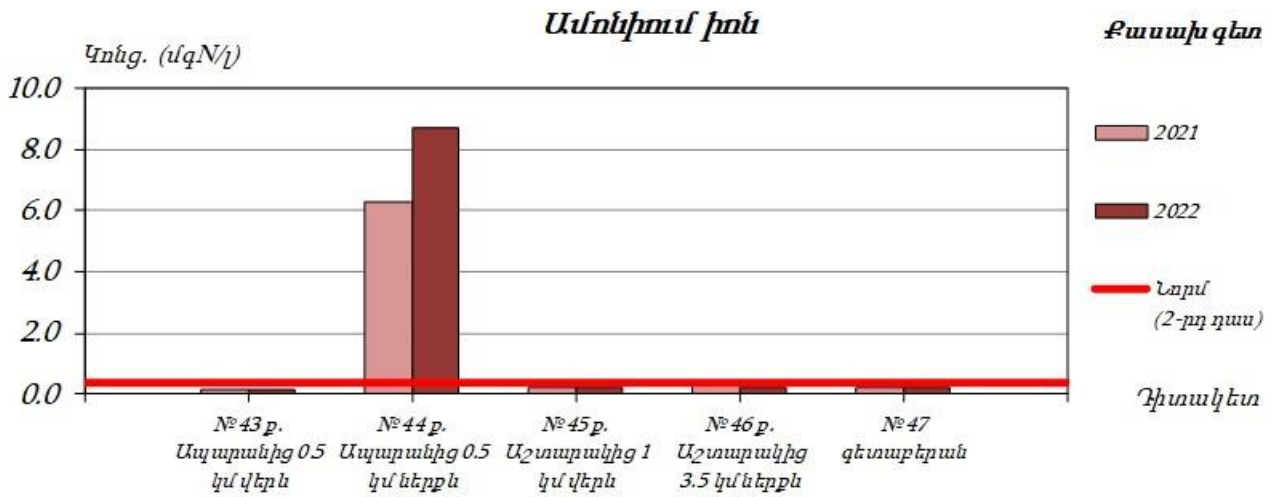
Շաղվարդ գետի ջրի որակը Փարպի գյուղից ներքև գնահատվել է «միջակ» (3 -րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, վանադիումով և երկաթով։

Հրագրան գետի ջրի որակը Գեղամավան գյուղի մոտ գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով։ Քաղսի գյուղից ներքև, Արգել գյուղից ներքև, Արգնի ՀԷԿ-ից վերև, Երևան քաղաքից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ, Գեղանիստ գյուղի մոտ, և գետաբերանի հատվածներում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)։ Քաղսի գյուղից ներքև և գետաբերանում՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով և վանադիումով, Արգել գյուղից ներքև և Արգնի ՀԷԿ-ից վերև հատվածներում՝ վանադիումով, Երևան քաղաքից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ հատվածում՝ թթվածնի 5-օրյա կենսաբանական պահանջարկով, ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով, վանադիումով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և ընդհանուր ֆոսֆորով, Գեղանիստ գյուղի մոտ՝ ամոնիում, նիտրիտ և ֆոսֆատ իոններով, վանադիումով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և ընդհանուր ֆոսֆորով։

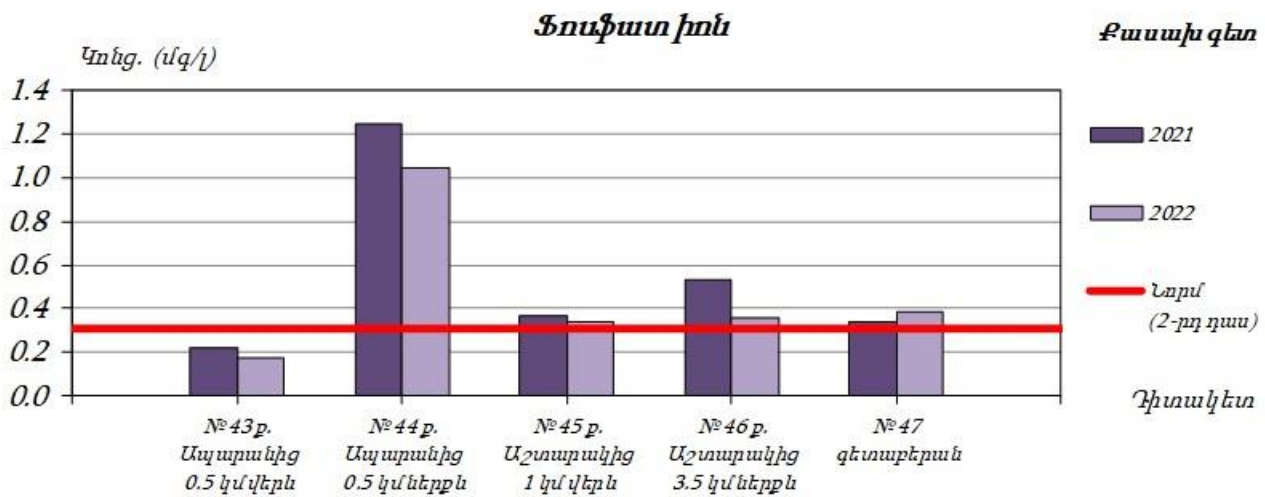
Գետառ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, վանադիումով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և ընդհանուր ֆոսֆորով։

Մարմարիկ գետի ջրի որակը Հանքավան գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով։

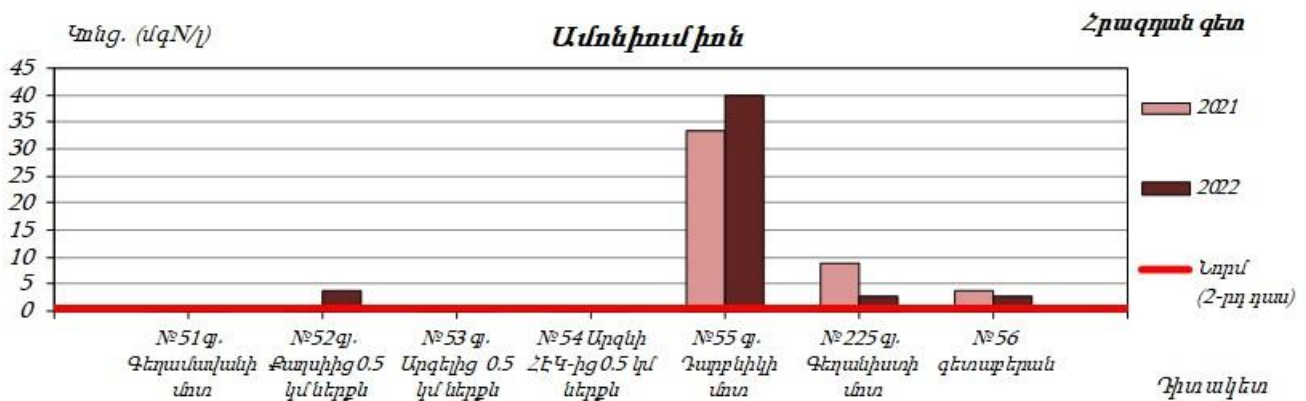
Ծաղկաձոր գետի ջրի որակը Ծաղկաձոր քաղաքից վերև գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով, Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված՝ ամոնիում իոնով և մանգանով։

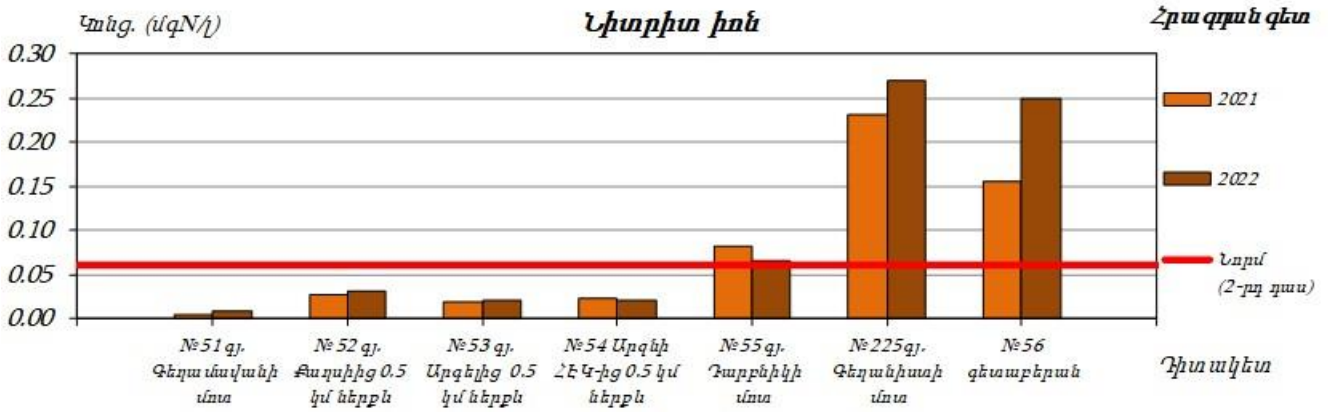
Գծապատկեր 10. Քասախ գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

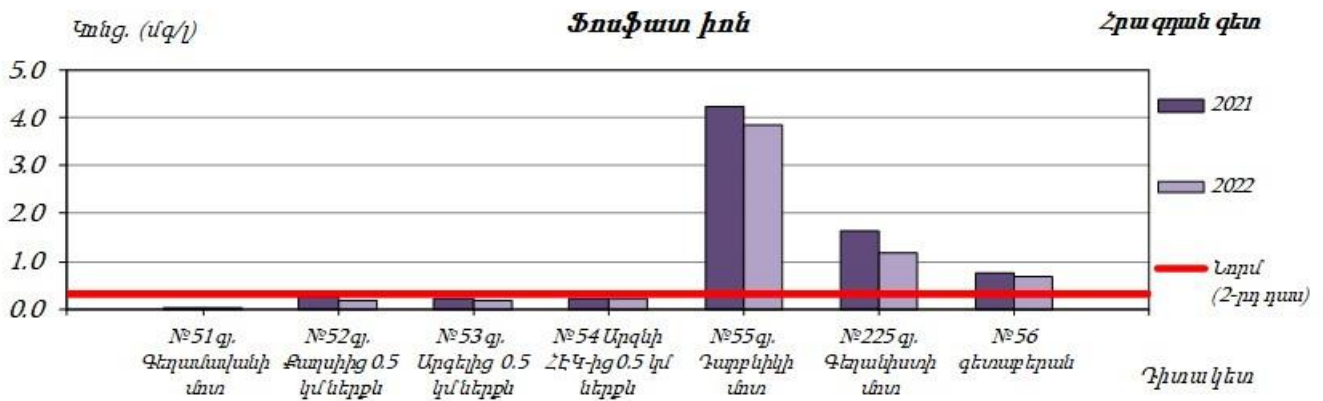
Գծապատկեր 11. Քասախ գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

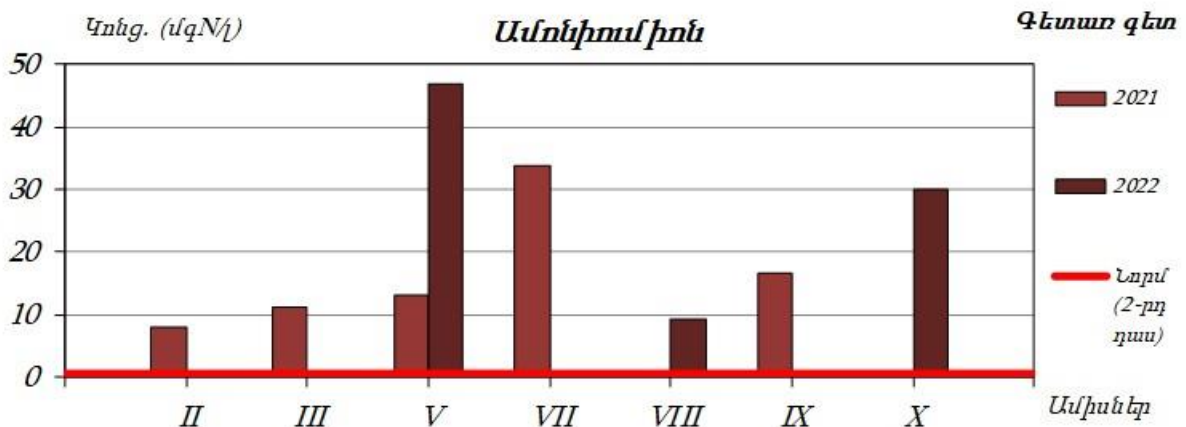
Գծապատկեր 12. Հրազդան գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

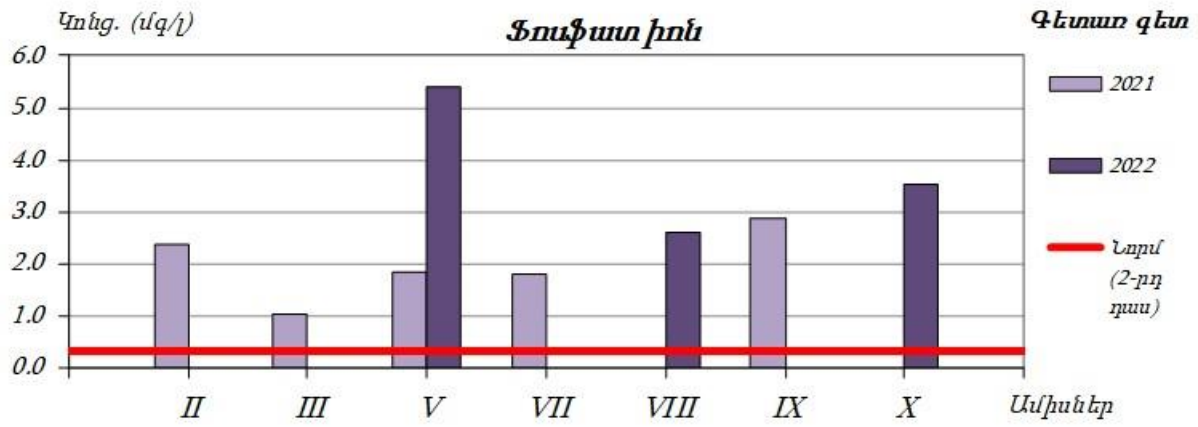
Գծապատկեր 13. Հրազդան գետում նիտրիտ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 14. Հրազդան գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

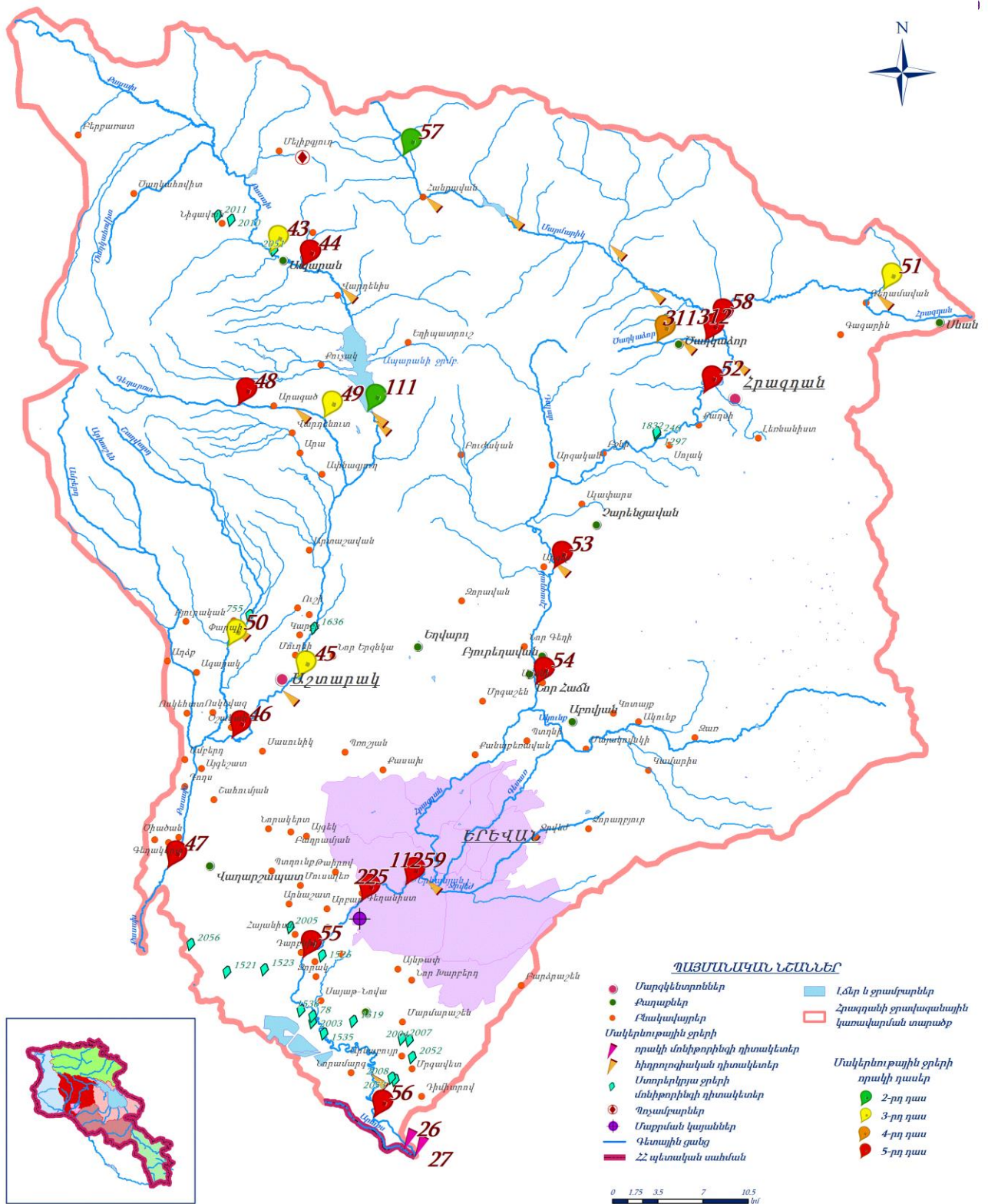

Գծապատկեր 15. Գետառ գետում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Փծապատկեր 16. Գետառ գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

ՀՀ Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածքի
մակերևութային ջրերի որակը / 2022 թվական

Սևան ջրավազանային կառավարման տարածք

Ձկնագետ գետի ջրի որակը Սեմյոնովկա գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանի հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով և մանգանով:

Մասրիկ գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ծարիրով:

Սոթք գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ծարիրով:

Կարճաղբյուր գետի ջրի որակը Ախպրաձոր գյուղից վերև և գետաբերանի հատվածներում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս). Ախպրաձոր գյուղից վերև՝ պայմանավորված ալյումինով, իսկ գետաբերանում՝ ֆոսֆատ իոնով, մոլիբդենով, վանադիումով, ընդհանուր ֆոսֆորով և ընդհանուր լուծված աղերով:

Վարդենիս գետի ջրի որակը Վարդենիկ գյուղից վերև գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված սուլֆատ իոնով, գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով և մանգանով:

Մարտունի գետի ջրի որակը Գեղիովիտ գյուղից վերև և գետաբերանի հատվածներում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս). Գեղիովիտ գյուղից վերև՝ պայմանավորված մանգանով, բարիումով, ալյումինով և սուլֆատ իոնով, գետաբերանում՝ ամոնիում, ֆոսֆատ և սուլֆատ իոններով, մանգանով, բարիումով, ալյումինով, ընդհանուր ֆոսֆորով և ընդհանուր լուծված աղերով:

Արգիճի գետի ջրի որակը Լեռնահովիտ գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, վանադիումով և ընդհանուր ֆոսֆորով:

Ծակքար գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

Շողվազ գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ և քլորիդ իոններով, մոլիբդենով, վանադիումով, նատրիումով, բորով, ընդհանուր ֆոսֆորով և ընդհանուր լուծված աղերով:

Գավառագետ գետի ջրի որակը Ծաղկաշեն գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, վանադիումով և ընդհանուր ֆոսֆորով:

Արփա-Սևան ջրատարի ջրի որակը Ծովինար գյուղից հարավ-արևելք գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված արսենով, մոլիբդենով, մանգանով և երկաթով:

Սևանա լիճ

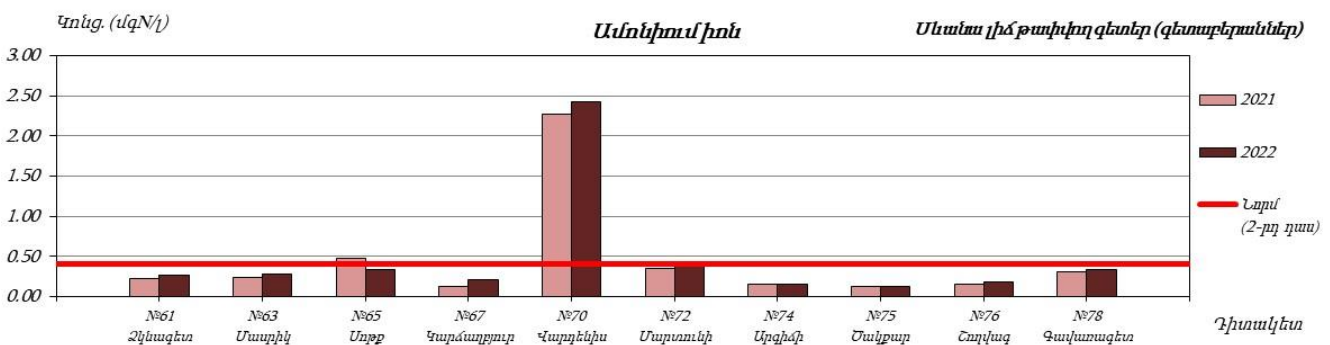
2022 թվականի մայիսին, օգոստոսին և հոկտեմբերին Սևանա լճի ջրի որակի ուսումնասիրության նպատակով ջրի նմուշառումն իրականացվել է 16 դիտակետում: Ջրի նմուշները վերցվել են ափամերձ և կենտրոնական գոտիներից, ուղղաձիգ մակերևութային (մինչև 0.5 մ խորության), միջին և հատակամերձ շերտերից:

Գերմանիայի Շրջակա միջավայրի Հելմհոլցի կենտրոնի, ՀՀ ԳԱԱ Կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոնի, ՀՀ ԳԱԱ Էկոլոգանոսոֆերային հետազոտությունների կենտրոնի հետ համատեղ իրականացվող SEVAMOD2 հայ-գերմանական ծրագրի շրջանակներում յուրաքանչյուր ամիս իրականացվել է ջրի որակի մոնիթորինգ լճի 2 դիտակետում ուղաձիգ տարբեր խորություններում՝ մակերևութից մինչև հատակամերձ ջրաշերտեր: Յուրաքանչյուր ամիս հետազոտվել է ջրի 14 փորձանմուշ:

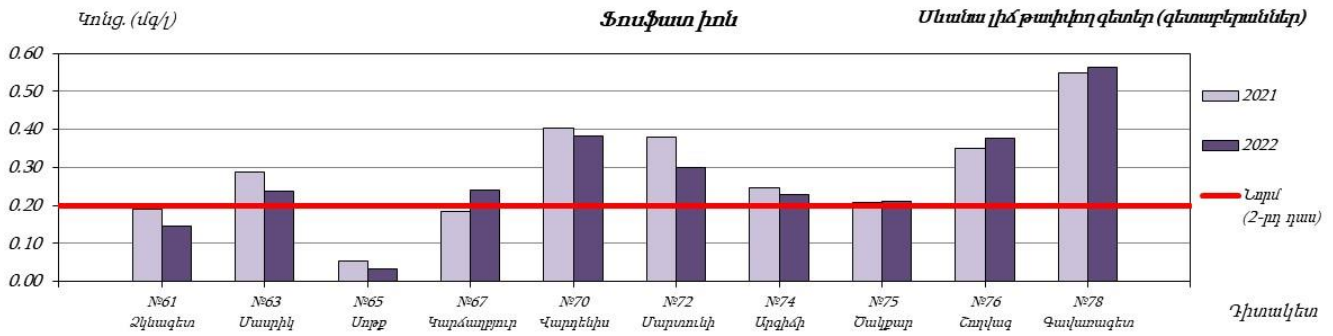
Մեծ Սևանի ջրի որակը 2022 թվականին հիմնականում գնահատվել է 4-րդ («անբավարար» որակ) կամ 5-րդ դաս («վատ» որակ), իսկ Փոքր Սևանինը՝ հիմնականում 4-րդ դաս («անբավարար» որակ), երկու դեպքում էլ պայմանավորված հիմնականում կենսածին նյութերով:

Սևանա լճի աղտոտման հավանական պատճառ են հանդիսանում կոմունալ-կենցաղային կեղտաջրերի, ինչպես նաև գյուղատնտեսական հոսքաջրերի՝ առանց պատշաճ մակարդակով մաքրվելու արտահոսքերը Սևանի ՋԿՏ-ի գետեր կամ անմիջապես Սևանա լիճ: Ամբողջապես չմաքրված կեղտաջրերն իրենց հետ գետեր, իսկ այնուհետև լիճ են տանում ազոտի և ֆոսֆորի զգալի քանակություն:

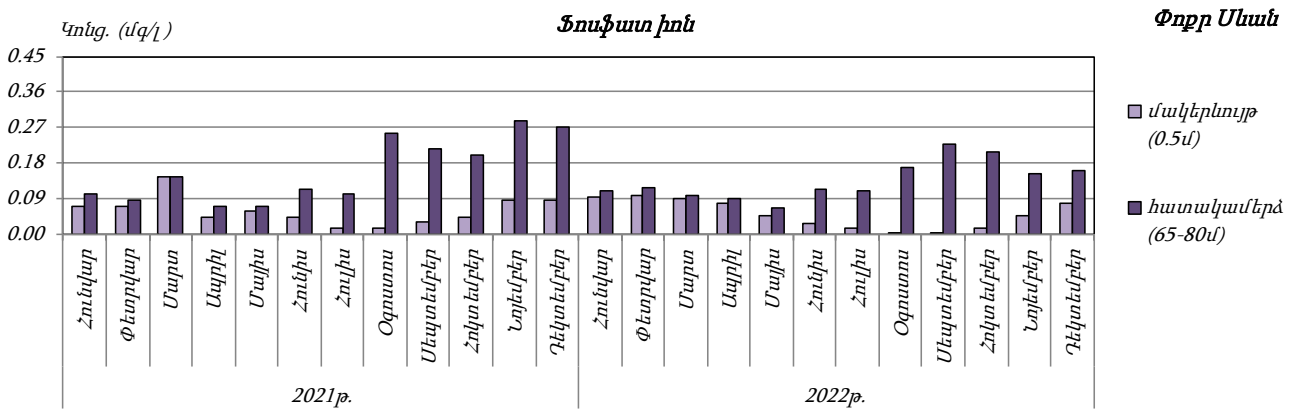
Սևանա լիճ թափվող գետերի գետաբերաններում ազոտի և ֆոսֆորի պարունակությունները ներկայացված են ստորև գրաֆիկական տեսքով.

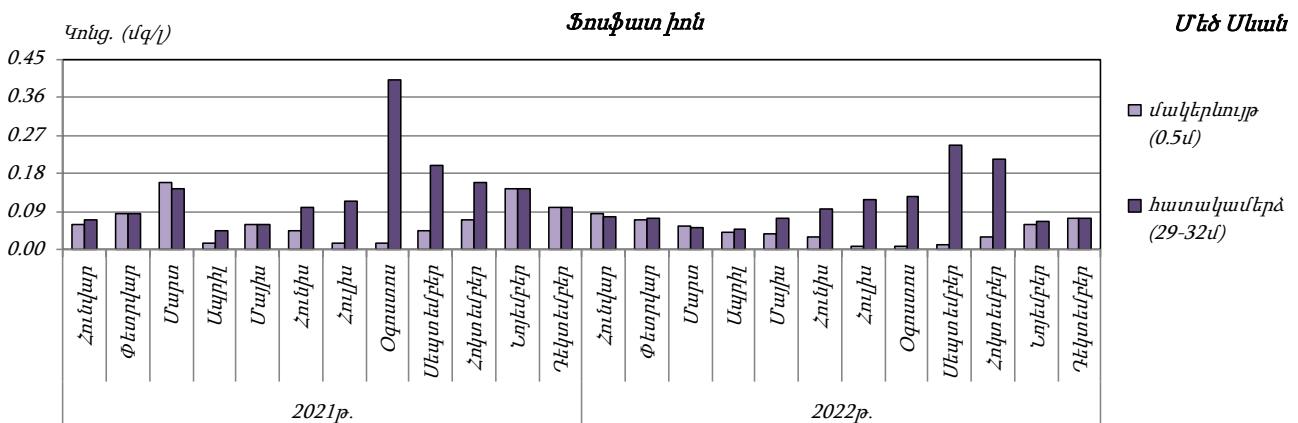
Գծապատկեր 17. Սևանա լիճ թափվող գետերում ամռնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

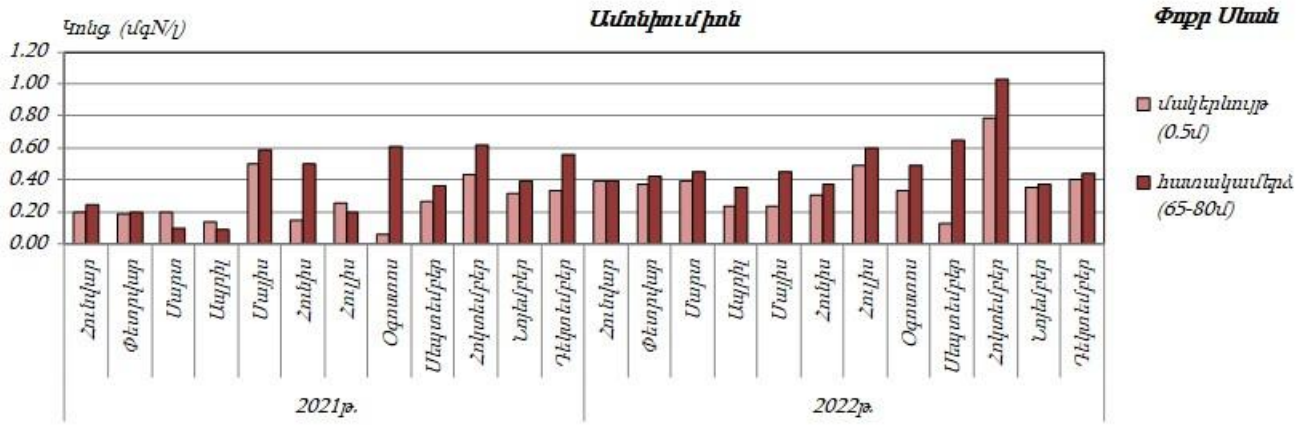
Գծապատկեր 18. Սևանա լիճ թափվող գետերում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

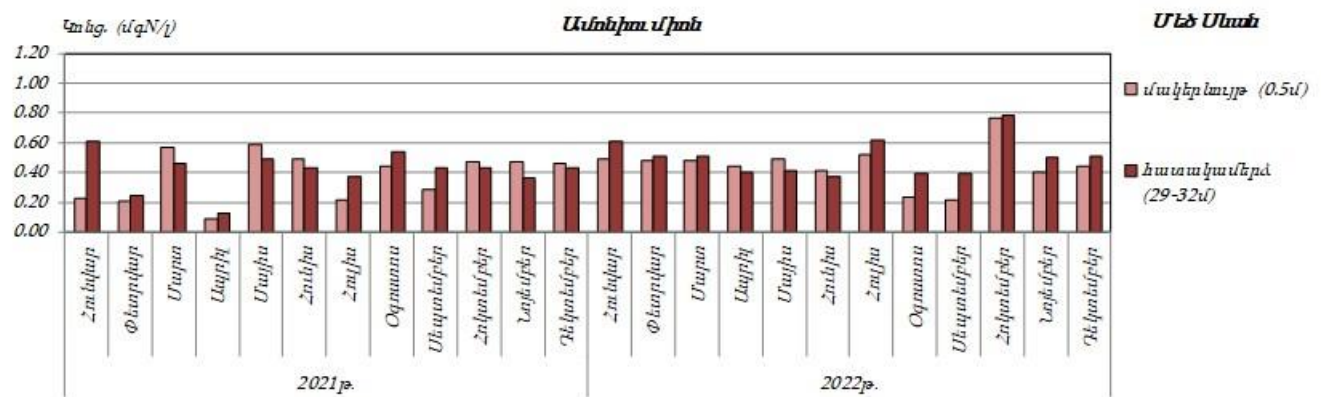
Գծապատկեր 19. Փոքր Սևանում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

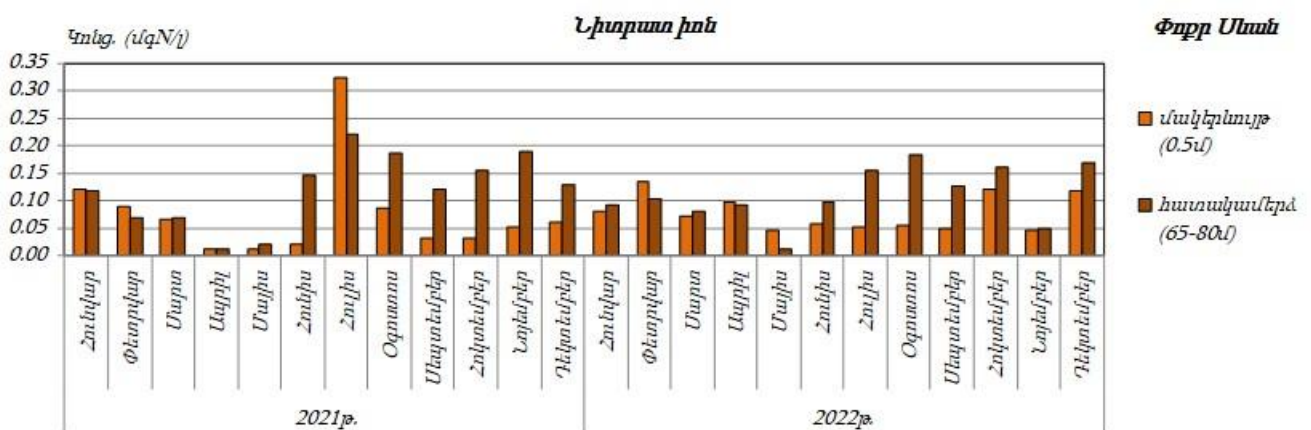
Գծապատկեր 20. Մեծ Սևանում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

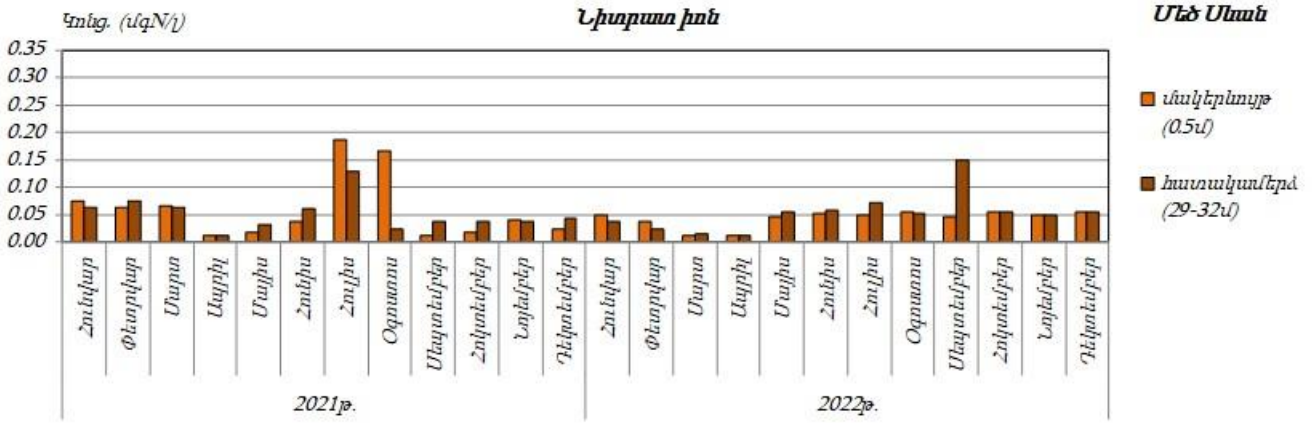
Գծապատկեր 21. Փոքր Սևանում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխություններ

Գծապատկեր 22. Մեծ Սևանում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխություններ

Գծապատկեր 23. Փոքր Սևանում նիտրատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխություններ

Գծապատկեր 24. Մեծ Սևանում նիստաւ խոնի կոնցենտրացիայի փոփոխւթյունը

Աղյուսակ 2. Սևանա լճի ջրի որակը 2022 թվականին

Տեղադրություն, խորություն	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս
Ծափաթաղ, կենտրոնական (մակերևույթից) (115'-ՄՍ)	ԹՔՊ, բոր	3-րդ	4-րդ
	Նիտրիտ իոն	4-րդ	
Ծափաթաղ, կենտրոնական (7մ խորությունից) (115'-ՄՍ)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ԼՍԱ	3-րդ	4-րդ
	Նիտրիտ իոն	4-րդ	
Ծափաթաղ, կենտրոնական (30մ հորությունից) (115'-ՄՍ)	ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, բոր, ԼՍԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր	3-րդ	5-րդ
	Լուծված թթվածին, մանգան	4-րդ	
	Նիտրիտ իոն	5-րդ	
Ծափաթաղ, ափամերձ (մակերևույթից) (115-ՄՍ)	Ամոնիում իոն, բոր, ԼՍԱ	3-րդ	5-րդ
	Նիտրիտ իոն	5-րդ	

<i>Տեղադրություն, խորություն</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Ծափաթաղ, ավաամերձ (7մ խորությունից) (115-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Գիլի, կենտրոնական (մակերևույթից) (118'-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գիլի, կենտրոնական (7մ խորությունից) (118'-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Գիլի, կենտրոնական (20մ խորությունից) (118'-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գիլի, ավաամերձ (մակերևույթից) (118-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Գիլի, ավաամերձ (7մ խորությունից) (118-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Արփա, կենտրոնական (մակերևույթից) (119'-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Արփա, կենտրոնական (7մ խորությունից) (119'-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	

<i>Տեղադրություն, խորություն</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Արփա, կենտրոնական (20մ խորությունից) (119'-ՄՄ)</i>	<i>Ֆոսֆատ իոն, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Արփա, կենտրոնական (30մ խորությունից) (119'-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, բոր, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն, մանգան</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Արփա, ավաամերձ (մակերևույթից) (119-ՄՄ)</i>	<i>Ամոնիում իոն, մանգան, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Ալյումին</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Արփա, ավաամերձ (7մ խորությունից) (119-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Նորատուգ, կենտրոնական (մակերևույթից) (124'-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Նորատուգ, կենտրոնական (7մ խորությունից) (124'-ՄՄ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Նորատուգ, կենտրոնական (15մ խորությունից) (124'-ՄՄ)</i>	<i>Ֆոսֆատ իոն</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Լուծված թթվածին</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	

<i>Տեղադրություն, խորություն</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Նորատուզ, կենտրոնական (30մ խորությունից) (124'-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, մանգան</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Նորատուզ, ափամերձ (մակերևույթից) (124-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, նիտրիտ իոն, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Նորատուզ, ափամերձ (7մ խորությունից) (124-ՄՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Այրիվանք, կենտրոնական (մակերևույթից) (126'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Այրիվանք, կենտրոնական (7մ խորությունից) (126'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Այրիվանք, կենտրոնական (20մ խորությունից) (126'-ՓՍ)</i>	<i>ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Այրիվանք, կենտրոնական (30մ խորությունից) (126'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, մանգան, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	

<i>Տեղադրություն, խորություն</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Այրիվանք, ավաամերձ (մակերևույթից) (126-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Այրիվանք, ավաամերձ (7մ խորությունից) (126-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Մոդելային, կենտրոնական (մակերևույթից) (127'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Մոդելային, կենտրոնական (7մ խորությունից) (127'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Մոդելային, կենտրոնական (30մ խորությունից) (127'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, ֆոսֆատ իոն, բոր, ՇԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն, մանգան</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Մոդելային, ավաամերձ (մակերևույթից) (127-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Մոդելային, ավաամերձ (7մ խորությունից) (127-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գյունեյ, կենտրոնական (մակերևույթից) (130'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ՇԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	

<i>Տեղադրություն, խորություն</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Գյունեյ, կենտրոնական (7մ խորությունից) (130'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գյունեյ, կենտրոնական (20մ խորությունից) (130'-ՓՍ)</i>	<i>ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Գյունեյ, կենտրոնական (30մ խորությունից) (130'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Գյունեյ, ափամերձ (մակերևույթից) (130-ՍՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Գյունեյ, ափամերձ (7մ խորությունից) (130-ՍՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Շորժա, կենտրոնական (մակերևույթից) (131'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Շորժա, կենտրոնական (7մ խորությունից) (131'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, բոր, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Շորժա, կենտրոնական (30մ խորությունից) (131'-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ֆոսֆատ իոն, բոր, ԸԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Ամոնիում իոն, մանգան</i>	<i>4-րդ</i>	
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	

<i>Տեղադրություն, խորություն</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Շորժա, ափամերձ (մակերևույթից) (131-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ԸՍԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	
<i>Շորժա, ափամերձ (7մ խորությունից) (131-ՓՍ)</i>	<i>ԹՔՊ, ամոնիում իոն, բոր, ԸՍԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Նիտրիտ իոն</i>	<i>4-րդ</i>	

ՀՀ Սևանի ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը / 2022 թվական

Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածք

Վեդի գետի ջրի որակը Ուրցաձոր գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), Արարատ քաղաքից ներքև՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրիտ իոնով, մանգանով և ալյումինով:

Արփա գետի ջրի որակը Ջերմուկ քաղաքից վերև, Վայք քաղաքից վերև և ներքև, Եղեգնաձոր քաղաքից վերև և Արենի գյուղից ներքև հատվածներում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս). Ջերմուկ քաղաքից վերև՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, երկաթով, կախութային չոր նյութերով, Վայք քաղաքից վերև՝ երկաթով և ալյումինով, Վայք քաղաքից ներքև՝ երկաթով, Եղեգնաձոր քաղաքից վերև՝ մոլիբդենով և երկաթով, Արենի գյուղից ներքև՝ պայմանավորված մոլիբդենով, երկաթով և բարիումով:

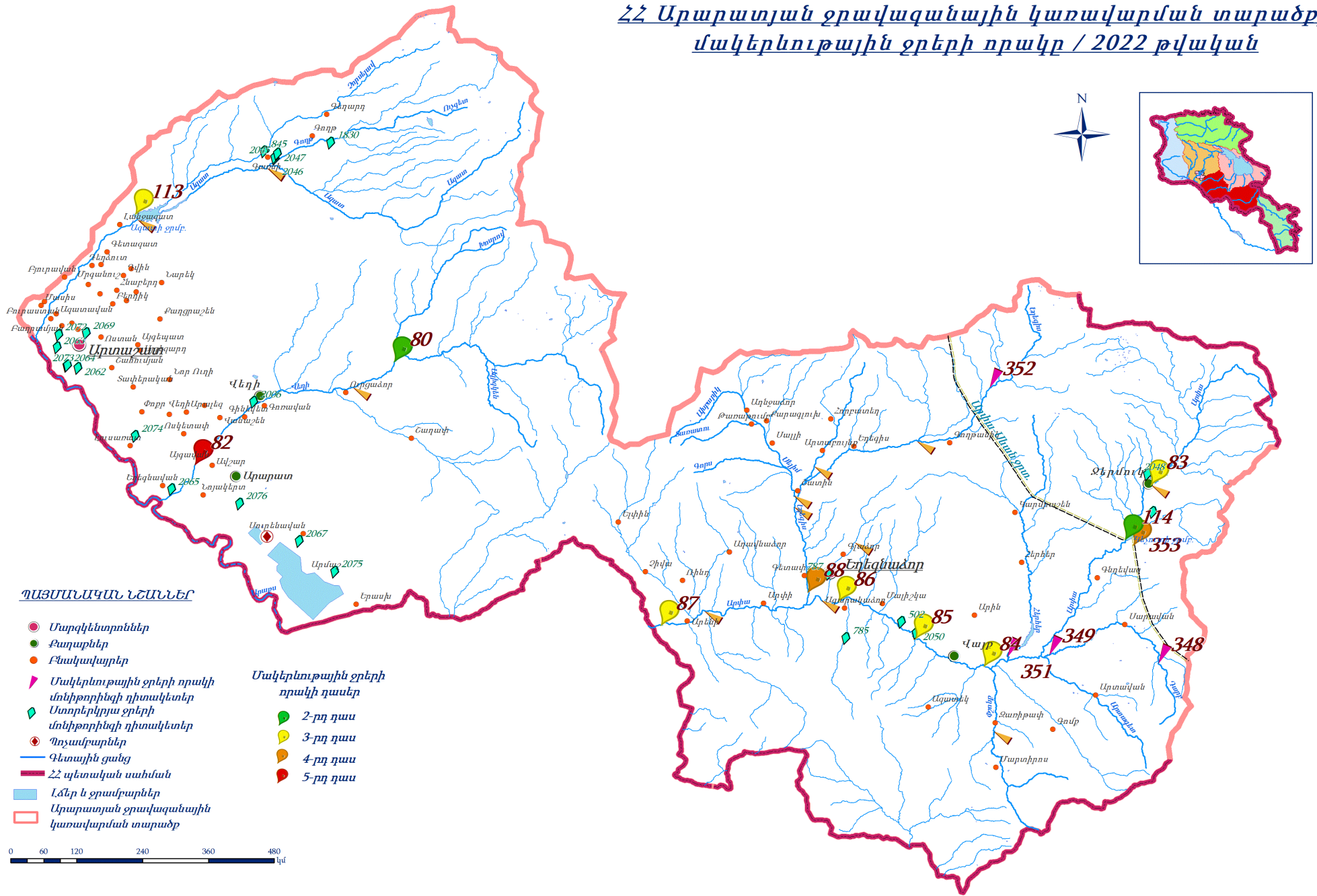
Եղեգիս գետի ջրի որակը Շատին գյուղից ներքև գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

Դարբ գետի ջրի որակը ակունքում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված երկաթով, բարիումով, ալյումինով և ծարիրով, գետաբերանում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով:

Հերիեր գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

Եղեգիս գետի ջրի որակը Գետիկվանք գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված երկաթով:

ՀՀ Արարատյան ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը / 2022 թվական

Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք

Մեղրիգետ գետի ջրի որակը Մեղրի քաղաքից վերև գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով, գետաբերանի հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով և ալյումինով:

Կարճևան գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված թթվածնի 5-օրյա կենսաբանական պահանջարկով, ամոնիում իոնով, մոլիբդենով, վանադիումով, կոբալտով, կալիումով, նատրիումով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով, սուլֆատ իոնով և կախութային չոր նյութերով:

Աճանան (Նորաշենիկ) գետի ջրի որակը Աճանան գյուղից վերև և գետաբերանի հատվածներում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս). Աճանան գյուղից վերև՝ պայմանավորված վանադիումով, գետաբերանում՝ մոլիբդենով, մանգանով, վանադիումով, կոբալտով և սուլֆատ իոնով:

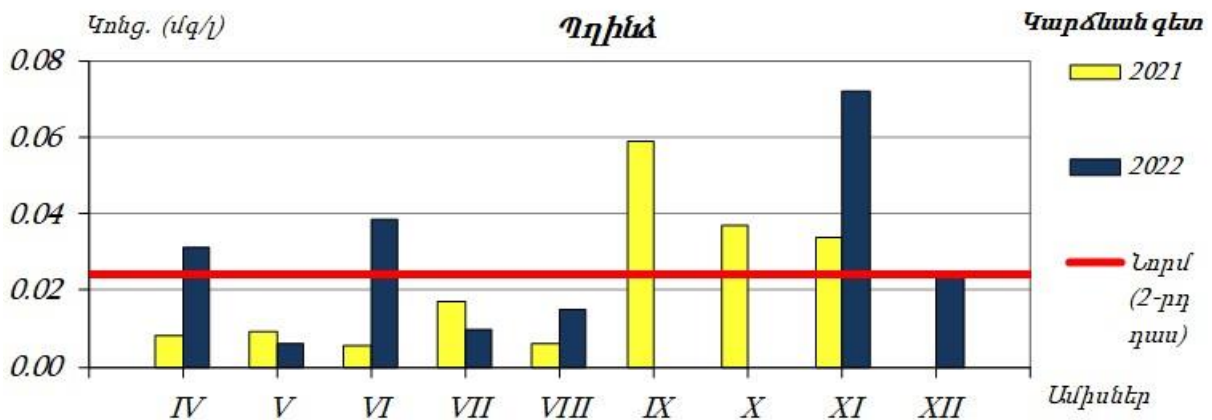
Գեղի գետի ջրի որակը Աջաբաջ գյուղից վերև գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), գետաբերանում՝ «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով և երկաթով:

Որոտան գետի ջրի որակը Գորայք գյուղից վերև և Միսիան քաղաքից վերև գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս). Գորայք գյուղից վերև՝ պայմանավորված մանգանով, Միսիան քաղաքից վերև՝ պայմանավորված մոլիբդենով, մանգանով և վանադիումով, Միսիան քաղաքից ներքև՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով:

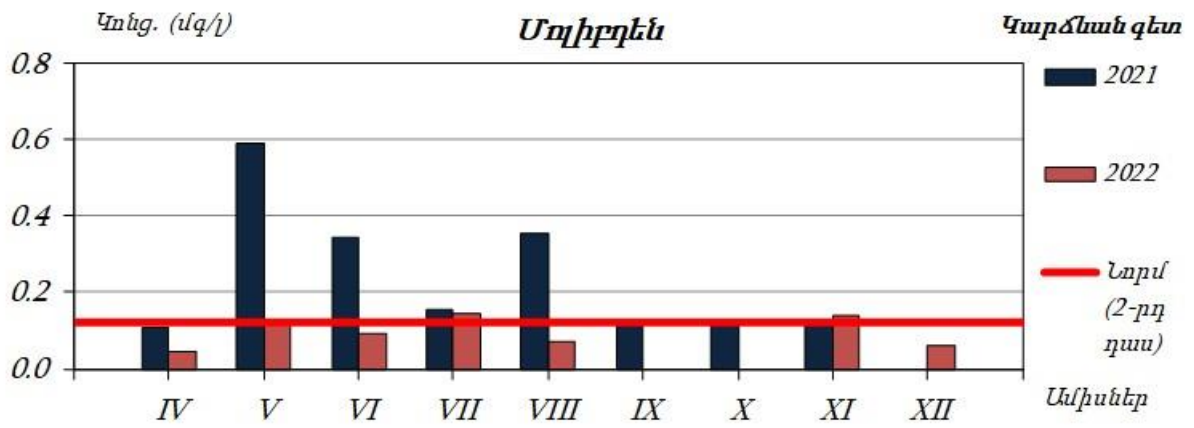
Միսիան գետի ջրի որակը Արևիս գյուղից վերև գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված ալյումինով, գետաբերանում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

Վարարակ գետի ջրի որակը Գորիս քաղաքից վերև և ներքև ընկած հատվածներում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս). Գորիս քաղաքից վերև՝ պայմանավորված կախութային չոր նյութերով, Գորիս քաղաքից ներքև՝ ամոնիում իոնով:

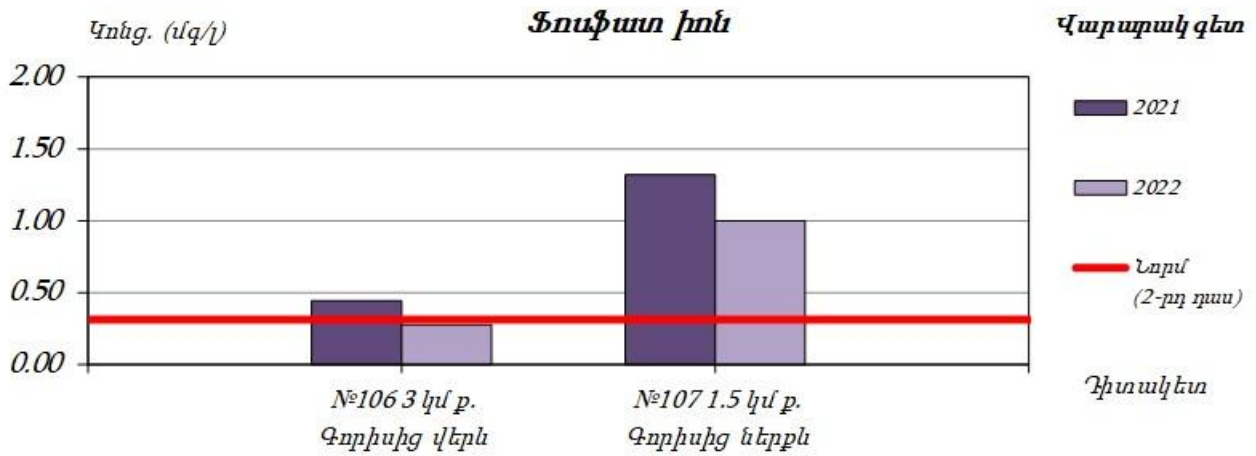
Որոտան-Արփա ջրատարի ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված սուլֆատ իոնով:

Գծապատկեր 25. Կարճևան գետում պղնձի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

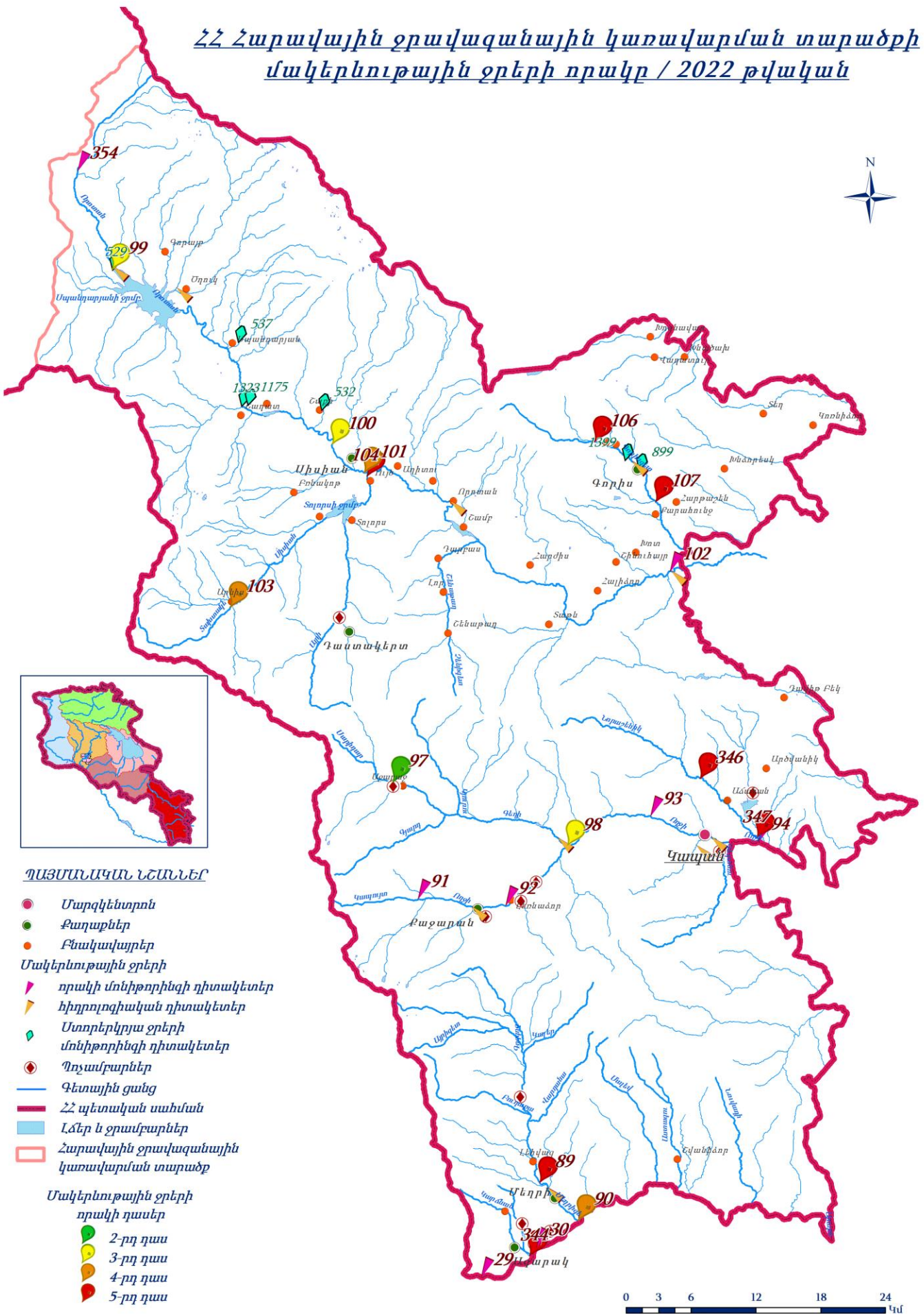

Գծապատկեր 26. Վարձևան գետում մոլիբդենի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Գծապատկեր 27. Վարարակ գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

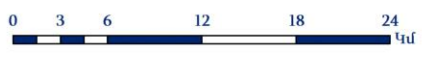
ՀՀ Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածքի մակերևութային ջրերի որակը / 2022 թվական

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ԼՇԱՆՆԵՐ

- Սարգկենտրոն
- Քաղաքներ
- Բնակավայրեր
- Մակերևութային ջրերի**
- ▲ որակի մոնիթորինգի դիտակետեր
- ▲ հիդրոլոգիական դիտակետեր
- ▲ Ստորերկրյա ջրերի մոնիթորինգի դիտակետեր
- Պոչամբարներ
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Լճեր և ջրամբարներ
- Հարավային ջրավազանային կառավարման տարածք

- Մակերևութային ջրերի որակի դասեր**
- 2-րդ դաս
- 3-րդ դաս
- 4-րդ դաս
- 5-րդ դաս

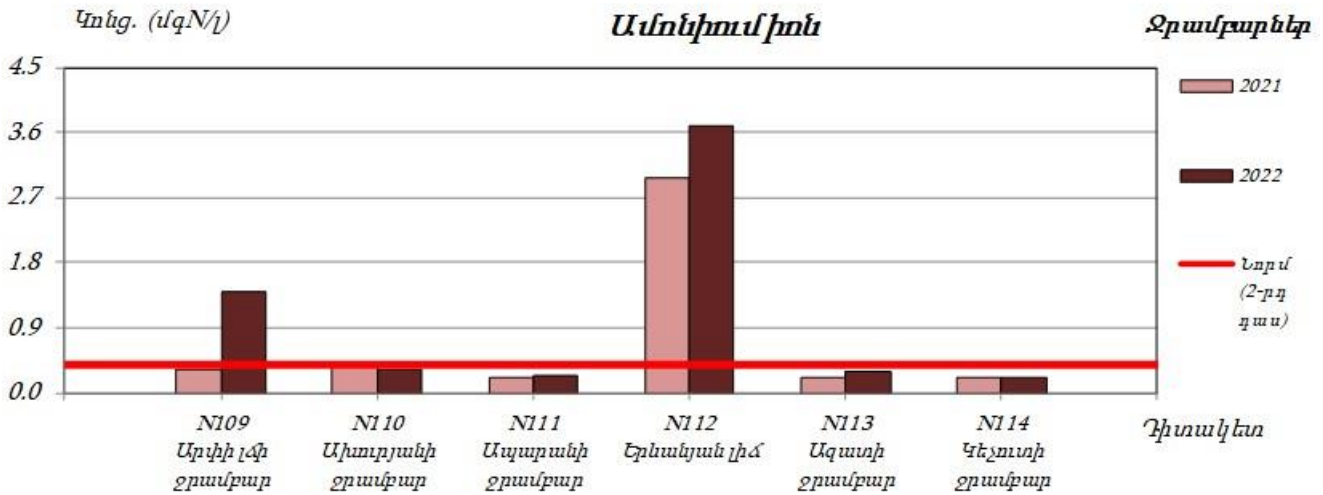
ՀՀ ջրամբարների ջրի որակը 2022 թվականին

Արփի լիճ ջրամբարի ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով և կախության չոր նյութերով: Ախուրյանի, Ապարանի և Կեչուտի ջրամբարների ջրի որակը գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս): Ազատի ջրամբարի ջրի որակը գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված կախության չոր նյութերով: Երևանյան լիճ ջրամբարի ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

Աղյուսակ 3. Ջրամբարների ջրի որակը 2022 թվականին

<i>Ջրային օբյեկտ</i>	<i>Դիտակետի տեղադրությունը (Դիտակետի համարը)</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դասը</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դասը</i>
<i>Արփի լիճ</i>	<i>ամբարտակի մոտ (109)</i>	<i>Ամոնիում իոն, ԿՉՆ</i>	<i>4-րդ</i>	<i>4-րդ</i>
<i>Ախուրյան</i>	<i>ամբարտակի մոտ (110)</i>	<i>-</i>	<i>2-րդ</i>	<i>2-րդ</i>
<i>Ապարան</i>	<i>ամբարտակի մոտ (111)</i>	<i>-</i>	<i>2-րդ</i>	<i>2-րդ</i>
<i>Երևանյան լիճ</i>	<i>ամբարտակի մոտ (112)</i>	<i>ԹՔՊ, նիտրատ իոն, ԸԱԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
		<i>Նիտրիտ իոն, ֆոսֆատ իոն, ընդհանուր ֆոսֆոր</i>	<i>4-րդ</i>	
		<i>Ամոնիում իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Ազատ</i>	<i>ամբարտակի մոտ (113)</i>	<i>ԿՉՆ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
<i>Կեչուտ</i>	<i>ամբարտակի մոտ (114)</i>	<i>-</i>	<i>2-րդ</i>	<i>2-րդ</i>

ՀՀ ջրամբարների ջրի որակի գնահատումը կատարվել է համաձայն ՀՀ մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմերի (ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշման հավելված N2):

Գծապատկեր 28. Ջրամբարներում ամոնիում իոնի կոնցենտրացիայի փոփոխությունը

Հիդրոկենսաբանական մոնիթորինգ

Գետերի ջրի որակն ըստ հիդրոկենսաբանական ցուցանիշների գնահատվել է՝ հաշվի առնելով մակրոանոդնաշարավորների տեսակների բազմազանությունը, կենդանիների տեսակների քանակները և տեսակների զգայունությունը աղտոտիչների նկատմամբ:

1-ին դաս («գերազանց» որակ)՝ տաքսոնոմիական կազմը և բազմազանությունը, ամբողջովին կամ համարյա ամբողջովին համապատասխանում են անադարտ վիճակին:

2-րդ դաս («լավ» որակ)՝ անադարտ վիճակի հետ համեմատությամբ, տաքսոնոմիական կազմը և բազմազանությունը փոփոխվում են աննշան:

3-րդ դաս («միջակ» որակ)՝ տաքսոնոմիական կազմը և բազմազանությունը, չափավոր շեղվում են անադարտ վիճակից:

4-րդ դաս («անբավարար» որակ)՝ տաքսոնոմիական կազմը և բազմազանությունը բավականին շեղվում են անադարտ վիճակից:

5-րդ դաս («վատ» որակ)՝ տաքսոնոմիական կազմը և բազմազանությունը լիովին շեղվում են անադարտ վիճակից:

2022 թվականի հունիսին Արփա գետի ավազանի գետերում և Որոտան գետի ակունքում իրականացվել է հիդրոկենսաբանական մոնիթորինգ: Իրականացված մոնիթորինգի արդյունքների համաձայն Արփա գետի ջրի որակը Ջերմուկ քաղաքից վերև, Վայք քաղաքից ներքև և Եղեգնաձոր քաղաքից վերև հատվածներում գնահատվել է 1-ին դաս («գերազանց» որակ), Արենի քաղաքից ներքև հատվածում՝ 2-րդ դաս («լավ» որակ):

Դարբ գետի ջրի որակը ակունքում գնահատվել է 1-ին դաս («գերազանց» որակ), գետաբերանում՝ 2-րդ դաս («լավ» որակ):

Հերիեր գետի ակունքը դիտարկման ժամանակ չորացած է եղել, իսկ գետաբերանում ջրի որակը գնահատվել է 1-ին դաս («գերազանց» որակ):

Եղեգիս գետի ջրի որակը Գետիկվանք գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է 1-ին դաս («գերազանց» որակ), Շատին գյուղից ներքև հատվածում՝ 3-րդ դաս («միջակ» որակ):

**Աղյուսակ 5. Արարատյան ՋԿՏ-ում գետերի ջրի որակն ըստ հիդրոլեկտրակայանի
բնութագրչների, 2022թ**

<i>Ջրավազանային կառավարման տարածք</i>	<i>Ջրային ռեսուրս</i>	<i>Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)</i>	<i>Ջրի կարգավիճակի դաս</i>
Արարատյան	Արփա	0.5 կմ ք. Ջերմուկից վերև (83)	1-ին
Արարատյան	Արփա	0.5 կմ ք. Վայքից ներքև (85)	1-ին
		0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև (86)	1-ին
		0.5 կմ գյ. Արենիից ներքև (87)	2-րդ
Արարատյան	Դարբ	Ակունք (348)	1-ին
		Գետաբերան (349)	2-րդ
	Հերիեր	Գետաբերան (351)	1-ին
	Եղեգիս	գյ. Գետիկվանքից վերև (352)	1-ին
		0.5 կմ գյ. Շատինից ներքև (88)	3-րդ

2022 թվականի օգոստոսին Ախուրյանի ՋԿՏ-ի գետերում իրականացվել է հիդրոլեկտրակայանի մոնիթորինգ: Իրականացված մոնիթորինգի արդյունքների համաձայն Եղանջուր գետի ջրի որակը Գառնաճիճ գյուղի մոտ հատվածում գնահատվել է 2-րդ դաս («լավ» որակ), Թավշուտ գետի ջրի որակը Թավշուտ գյուղի մոտ՝ 2-րդ դաս («լավ» որակ), Լեռնաջուր գետի ջրի որակը Լեռնագյուղ գյուղի մոտ հատվածում՝ 1-ին դաս («գերազանց» որակ), Աշոցք գետի ջրի որակը Մուսայելյան գյուղի մոտ՝ 2-րդ դաս («լավ» որակ):

Ախուրյան գետի ջրի որակը Կրասար գյուղի մոտ հատվածում գնահատվել է 2-րդ դաս («լավ» որակ), Գյումրի քաղաքից ներքև հատվածում՝ 5-րդ դաս («վատ» որակ), Բարդաշեն գյուղի մոտ հատվածում՝ 4-րդ դաս («անբավարար» որակ):

Ջաջուր գետի ջրի որակը Ջաջուր գյուղի մոտ հատվածում գնահատվել է 2-րդ դաս («լավ» որակ), Արթիկջուր գետի ջրի որակը Արթիկ քաղաքի մոտ հատվածում՝ 2-րդ դաս («լավ» որակ):

Աղյուսակ 6. Ախուրյանի ՋԿՏ-ում գետերի ջրի որակն ըստ հիդրոլեկտրակայանի բնութագրչների, 2022թ

<i>Ջրավազանային կառավարման տարածք</i>	<i>Ջրային ռեսուրս</i>	<i>Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)</i>	<i>Ջրի կարգավիճակ</i>
<i>Ախուրյան</i>	<i>Եղանջուր</i>	<i>գյ. Գառնաճիճ</i>	<i>2-րդ</i>
	<i>Թավշուտ</i>	<i>գյ. Թավշուտ</i>	<i>2-րդ</i>
	<i>Լեռնաջուր</i>	<i>գյ. Լեռնագյուղ</i>	<i>1-ին</i>
	<i>Աշոցք</i>	<i>գյ. Մուսայելյան (36)</i>	<i>2-րդ</i>
	<i>Ախուրյան</i>	<i>գյ. Կրասար</i>	<i>2-րդ</i>
	<i>Ջաջուռ</i>	<i>գյ. Ջաջուռ</i>	<i>2-րդ</i>
	<i>Ախուրյան</i>	<i>Գյուլրի քաղաքից ներքև (34)</i>	<i>5-րդ</i>
	<i>Արթիկջուր</i>	<i>ք. Արթիկ</i>	<i>2-րդ</i>
	<i>Ախուրյան</i>	<i>գյ. Բարդաշեն</i>	<i>4-րդ</i>
	<i>Աշոցք</i>	<i>գյ. Կրասար (37)</i>	<i>4-րդ</i>

Հետազոտական մոնիթորինգ

2022թ. իրականացվել է հետազոտական մոնիթորինգ Հյուսիսային ջրավազանային կառավարման տարածքի (ՋԿՏ) Դեբեդ գետի ավազանում՝ «ԵՄ-ն Շրջակա միջավայրի համար: Ջրային ռեսուրսներ և շրջակա միջավայրի տվյալներ» ծրագրի շրջանակում, Հարավային ՋԿՏ-ի Որոտան գետի ավազանում և Սևանի ՋԿՏ-ի Ձկնագետ և Վարդենիս լեռներից իջնող գետերի ավազաններում:

Հետազոտական մոնիթորինգի նպատակն է կայուն մեթոդաբանական հիմք ձևավորել և հավելյալ տեղեկատվություն հավաքել ապագա մոնիթորինգի ծրագրերի համար՝ որպես գետավազանային կառավարման պլանավորման էական մաս:

Փամբակ գետի ջրի որակը Ձորագետ կայարանի մոտ հատվածում գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրիտ իոնով:

Չիչխան գետի ջրի որակը Շիրակամուտ գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

Լեռնաջուր գետի ջրի որակը Հալավար գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

Ալարեքս գետի ջրի որակը Դեբեդ գետից վերև հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

Դեբեդ գետի ջրի որակը Ալավերդի քաղաքից ներքև հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրատ իոնով: Նահատակ գետի թափման կետից ներքև հատվածում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով և կախութային չոր նյութերով:

Շնող գետի ջրի որակը Թեղուտ գյուղից վերև գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով:

Նահատակ գետի ջրի որակը Մեծ Այրում գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված կալցիումով, սուլֆատ իոնով, ընդհանուր լուծված աղերով: Նահատակի պոչամբարից ներքև հատվածում գետի ջրի որակ գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիտրիտ, սուլֆատ իոններով և մոլիբդենով:

Ձորագետ գետի ջրի որակը Կաթնառատ գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

Սևաբերդ գետի ջրի որակը Նորամուտ գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

Կաթնաղբյուր գետի ջրի որակը Ուրասար գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), Արմանիս գյուղի մոտ հատվածում՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ցինկով, կադմիումով, մանգանով և կոբալտով:

Ջուխտակ գետի ջրի որակը Մարց գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

Ախթալա գետի ջրի որակը Բենդիկ գյուղից վերև հատվածում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով:

Լավար գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված մանգանով և սուլֆատ իոնով:

Դարանակ գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված նիկելով, կոբալտով և ընդհանուր լուծված աղերով:

Շիշկերտ գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

Արծվանիստ գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ֆոսֆատ իոնով, մանգանով, երկաթով, ալյումինով, ընդհանուր ֆոսֆորով, ընդհանուր լուծված աղերով:

Արտանիշ գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված մոլիբդենով, վանադիումով, կոբալտով և կախութային չոր նյութերով:

Զիլ գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված կախութային չոր նյութերով:

Փամբակ գետի ջրի որակը գետաբերանում գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված բարիումով և ընդհանուր լուծված աղերով:

Որոտան գետի ջրի որակը վերին հոսանքում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս):

Հետազոտական մոնիթորինգի արդյունքները կցվում են ստորև.

Աղյուսակ 7. Հետազոտական մոնիթորինգի արդյունքները 2022 թվական

<i>Ջրավազանային կառավարման տարածք</i>	<i>Ջրային օբյեկտ</i>	<i>Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>		
Հյուսիսային	Փամբակ	Չորագետ կայարան (362)	Նիտրատ իոն, ֆոսֆատ իոն, մոլիբդեն, ԼԱԱ, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԸԼԱ, ԿՉՆ	3-րդ	4-րդ		
			Նիտրիտ իոն	4-րդ			
	Չիչխան	գյ. Շիրականուտից վերև (359)	-	2-րդ	2-րդ		
	Լեռնաջուր	գյ. Հալավարից վերև (360)	-	2-րդ	2-րդ		
	Ալարեքս (Չանաղջի)	Դեբեդ գետից վերև (361)	Ամոնիում իոն	3-րդ	3-րդ		
	Դեբեդ		Նահատակ գետի թափման կետից ներքև (370)	ք. Ալավերդիից ներքև (369)	Նիտրատ իոն	3-րդ	3-րդ
				Ամոնիում իոն, երկաթ, ալյումին, սուլֆատ իոն, ԸԼԱ	3-րդ	4-րդ	
				Մոլիբդեն, ԿՉՆ	4-րդ		

Ջրավազանային կառավարման տարածք	Ջրային օբյեկտ	Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)	Ջրի որակի ցուցանիշ	Ջրի որակի ցուցանիշի դաս	Ջրի որակի ընդհանրական դաս	
Հյուսիսային	Շնող	2.5 կմ Թեղուտ գյուղից վերև (345)	ԸԼԱ	3-րդ	4-րդ	
			Մոլիբդեն	4-րդ		
	Նահատակ	Նահատակի պոչամբարից ներքև (373)	գյ. Մեծ Այրումից վերև (372)	Կալցիում, սուլֆատ իոն, ԸԼԱ	3-րդ	3-րդ
			Նիտրատ իոն, մանգան, նատրիում, ծարիր, ԸՍԱ, ԸԼԱ	3-րդ	5-րդ	
			Ամոնիում իոն, երկաթ, կալցիում	4-րդ		
			Նիտրիտ իոն, մոլիբդեն, սուլֆատ իոն	5-րդ		
	Ձորագետ	գյ. Կաթնառատից վերև (363)	-	2-րդ		2-րդ
	Սևաբերդ	գյ. Նորամուտից վերև (364)	-	2-րդ	2-րդ	
	Կաթնաղբյուր (Չքնաղ)	գյ. Արմանիս (366)	գյ. Ուրասարից վերև (365)	-	2-րդ	2-րդ
			Երկաթ, ալյումին, ԿԶՆ	3-րդ	5-րդ	
			Ցինկ, կադմիում, մանգան, կոբալտ	5-րդ		
	Ջուխտակ	գյ. Մարցից վերև (367)	-	2-րդ	2-րդ	
Ախթալա	գյ. Բենդիկից վերև (371)	Ամոնիում իոն	3-րդ	3-րդ		

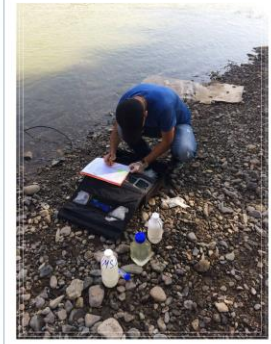
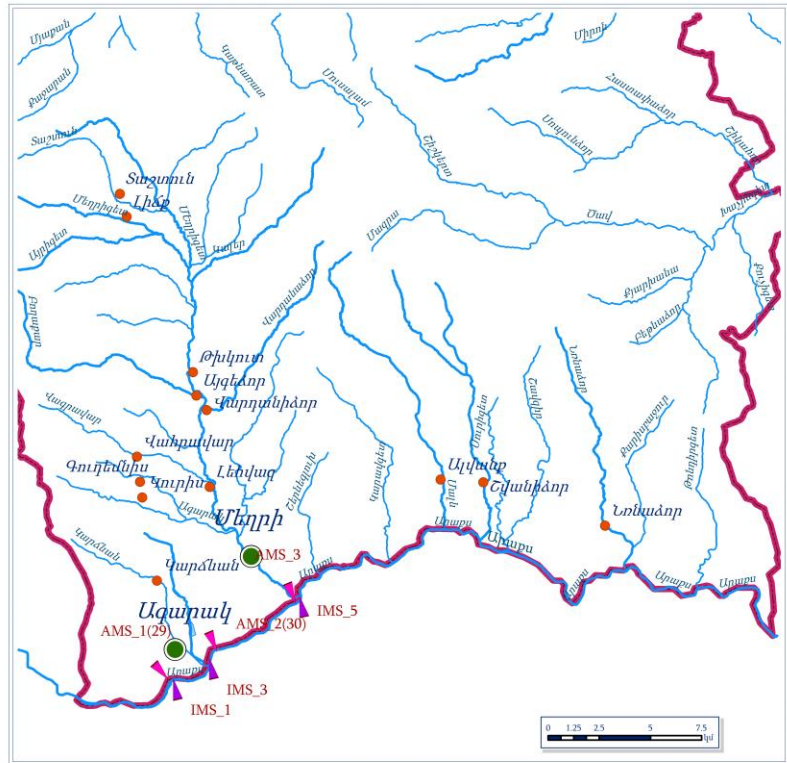
<i>Ջրավազանային կառավարման տարածք</i>	<i>Ջրային օբյեկտ</i>	<i>Դիտակետի տեղադրություն (Դիտակետի համար)</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշ</i>	<i>Ջրի որակի ցուցանիշի դաս</i>	<i>Ջրի որակի ընդհանրական դաս</i>
<i>Հյուսիսային</i>	<i>Լալվար</i>	<i>Գետաբերան (368)</i>	<i>Ամոնիում իոն, ցինկ, կալցիում, ԸԼԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
			<i>Պղինձ, կոբալտ, երկաթ, ԿԶՆ</i>	<i>4-րդ</i>	
			<i>Մանգան, սուլֆատ իոն</i>	<i>5-րդ</i>	
<i>Սևան</i>	<i>Դարանակ</i>	<i>Գետաբերան</i>	<i>Նիկել, կոբալտ, ԸԼԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
	<i>Շիշկերտ</i>	<i>Գետաբերան</i>	<i>-</i>	<i>2-րդ</i>	<i>2-րդ</i>
	<i>Արծվանիստ</i>	<i>Գետաբերան</i>	<i>Տոսֆատ իոն, մանգան, երկաթ, ալյումին, ընդհանուր ֆոսֆոր, ԸԼԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
<i>Սևան</i>	<i>Արտանիշ</i>	<i>Գետաբերան</i>	<i>Մոլիբդեն, վանադիում, կոբալտ, ԿԶՆ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
	<i>Ջիլ</i>	<i>Գետաբերան</i>	<i>Ամոնիում իոն, կոբալտ, բարիում</i>	<i>3-րդ</i>	<i>5-րդ</i>
			<i>ԿԶՆ</i>	<i>5-րդ</i>	
	<i>Փամբակ</i>	<i>Գետաբերան</i>	<i>Բարիում, ԸԼԱ</i>	<i>3-րդ</i>	<i>3-րդ</i>
<i>Հարավային</i>	<i>Որոտան</i>	<i>վերին հոսանք (354)</i>	<i>-</i>	<i>2-րդ</i>	<i>2-րդ</i>

Արաքս գետ

Արաքս գետի 8 դիտակետից վերցված ջրի փորձանմուշներում որոշված ցուցանիշներից, ըստ ձկնատնտեսական նորմերով գնահատման, գերազանցվել են թթվածնի քիմիական պահանջարկի, ամոնիում, նիտրիտ, սուլֆատ իոնների, նատրիումի, մագնեզիումի, պղնձի, քրոմի, նիկելի, մոլիբդենի, մանգանի, վանադիումի, երկաթի, ալյումինի և սելենի ՍԹԿ-ները (Աղյուսակ 23):

Արաքս գետի 3 դիտակետում ապրիլ, մայիս, հունիս, հուլիս, օգոստոս, սեպտեմբեր ամիսներին իրականացվել են հատակային նստվածքների ուսումնասիրություններ: Հատակային նստվածքներում որոշված ցուցանիշների մի մասը բերված է Աղյուսակ 33-ում.

«ԱՐԱՔՍ ԳԵՏԻ ՀԱՅ-ԻՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵՂ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ»
 ԾՐԱԳՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ԳԵՏԻ ՋՐԻ
 ՈՐԱԿԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱՅԱՆՑ

ՊԱՅՄԱՆԱՇԱՐԵՐ
 Մակերևութային ջրերի
 ենուշառման դիտակետեր

- ▲ ՀՀ տարածքից
- ▲ ԻԻՀ տարածքից
- Քաղաքներ
- Գյուղեր
- Գետային ցանց
- ՀՀ պետական սահման
- Լճեր և ջրամբարներ

Աղյուսակ 8. Արարք գետի ջրում որոշված ցուցանիշների տարեկան միջին կոնցենտրացիայի գերազանցումը ՍԹԿ-ից 2022 թվականին.

Դիտակետի տեղադրություն (դիտակետի համար)	Կոնցենտրացիաների գերազանցումը ՍԹԿ-ից (անգամ)														
	Թթվածնի քիմիական պահանջ, ՍԹԿ=30 սգ/լ	Ամոնիում իոն, ՍԹԿ=0,39 սգN/լ	Նիտրիտ իոն, ՍԹԿ=0,024 սգN/լ	Սուլֆատ իոն, ՍԹԿ=100 սգ/լ	Նաստրիում սգ/լ	Մագնեզիում, ՍԹԿ=40 սգ/լ	Պղինձ, ՍԹԿ=0,001 սգ/լ	Քրոմ, ՍԹԿ=0,001 սգ/լ	Նիկել, ՍԹԿ=0,01 սգ/լ	Մոլիբդեն, ՍԹԿ=0,5 սգ/լ	Մանգան, ՍԹԿ=0,01 սգ/լ	Վանադիում, ՍԹԿ=0,001 սգ/լ	Երկաթ, ՍԹԿ=0,5 սգ/լ	Ալյումին, ՍԹԿ=0,04 սգ/լ	Սելեն, ՍԹԿ=0,001 սգ/լ
0.9 կմ գլ. Հուշակերտից ներքև (25)	-	-	-	-	-	-	4.1	3.3	-	-	5.5	8.7	-	13.8	-
Հրազդան գետի թափման կետից վերև (26)	-	4.0	7.6	1.3	-	-	11.6	6.6	2.0	0.3	12.7	14.6	1.8	23.3	2.5
Հրազդան գետի թափման կետից ներքև (27)	-	3.4	5.4	1.2	-	-	8.2	6.5	2.1	-	13.8	14.3	1.8	23.6	2.2
0.5 կմ ք. Արարատից ներքև (28)	-	-	2.6	-	-	-	13.7	7.5	3.3	-	20.7	15.8	2.7	38.0	1.9
2 կմ ք. Ագարակից հարավ ((29) AMS-1)	-	1.3	3.1	2.0	-	1.2	5.1	5.7	-	-	7.6	16.7	1.4	10.8	8.2
2.5 կմ ք. Ագարակից հարավ-արևելք ((30) AMS-2)	-	1.7	3.0	2.1	1.3	1.4	14.6	7.3	-	-	8.1	20.9	1.9	13.1	8.4
Մեղրիգետի թափման կետից վերև (AMS-3)	1.2	1.9	1.8	1.7	-	-	15.2	5.3	-	-	7.9	15.0	2.1	12.9	11.5
Շվանիձորի գյուղից ներքև (AMS-6)	1.3	1.3	0.0	2.0	1.2	1.4	53.9	10.0	-	-	16.3	29.9	5.5	25.5	14.3

Աղյուսակ 9. Արաքս գետի հատակային նստվածքների մոնիթորինգի արդյունքները 2022 թվականին.

Կոնցենտրացիա, գ/կգ	Ազարակ քաղաքից 2 կմ հարավ ((29) AMS-1)					Ազարակ քաղաքից 2.5 կմ ք. հարավ-արևելք ((30) AMS-2)		Մեղրի գետի թափման կետից ներքև (AMS-3)			Շվանհձորի գյուղից ներքև (AMS-6)				
	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Հունիս	Օգոստոս	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս
Ալյումին	0.0100	0.8284	0.1011	0.0188	2.2274	0.4396	1.8462	1.5852	3.4678	2.1259	1.4261	4.0270	2.3327	1.4649	26.8170
Երկաթ	9.4914	16.2749	12.0314	3.3401	7.1380	19.0304	5.1883	18.5958	25.8315	19.3867	23.8421	51.0697	27.3613	12.5144	36.1179
Մանգան	0.8304	0.7907	0.2462	0.4621	0.6576	0.3664	0.5144	0.3046	0.1173	0.0494	0.3856	0.1644	0.1201	0.2682	0.4722
Նիկել	0.1889	0.1356	0.1407	0.1513	0.1456	0.1316	0.1568	0.0230	0.0071	0.0098	0.0875	0.0128	0.0750	0.0757	0.0963
Պղինձ	0.0524	0.0363	0.0407	0.0470	0.0527	0.5919	0.1771	0.8917	0.5697	0.8291	0.3515	0.7231	0.3274	0.4328	0.3753
Արսեն	0.0113	0.0119	0.0327	0.0135	0.0104	0.0386	0.0105	0.0091	0.0110	0.0244	0.0101	0.0210	0.0298	0.0109	0.0194
Սոլիբրեն	0.0012	0.0010	0.0012	0.0007	0.0009	0.0037	0.0063	0.0304	0.0423	0.0474	0.0459	0.0324	0.0400	0.0432	0.0308

Հավելված 1. ՀՀ մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգի դիտացանց

Դիտակետի համար	Ջրային օբյեկտ	Ջրավազանային կառավարման տարածք	Մարզ	Տեղադիրք
1	Փամբակ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ գյ. Խնկոյանից վերև
2	Փամբակ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ ք. Սպիտակից ներքև
3	Փամբակ	Հյուսիսային	Լոռի	1 կմ ք. Վանաձորից վերև
4	Փամբակ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ ք. Վանաձորից ներքև
5	Դեբեդ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ Մարցիզետ գետի թափման կետից ներքև
6	Դեբեդ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ ք. Այրումից վերև
7	Դեբեդ	Հյուսիսային	Լոռի	Սահմանի մոտ
8	Չորագետ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ ք. Ստեփանավանից վերև
10	Չորագետ	Հյուսիսային	Լոռի	Գետաբերան
11	Տաշիր	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ գյ. Մարատովկայից ներքև
12	Տաշիր	Հյուսիսային	Լոռի	Գետաբերան
13	Մարցիզետ	Հյուսիսային	Լոռի	Գետաբերան
14	Ախթալա	Հյուսիսային	Լոռի	Ակունք
210	Գարգառ	Հյուսիսային	Լոռի	0.5 կմ գյ. Մարատովկայից ներքև
342	Գարգառ	Հյուսիսային	Լոռի	Գետաբերան
345	Շնող	Հյուսիսային	Լոռի	Թեղուտ գյուղից վերև
343	Շնող	Հյուսիսային	Լոռի	Գետաբերան
15	Աղստև	Հյուսիսային	Տավուշ	1.2 կմ ք. Դիլիջանից վերև
16	Աղստև	Հյուսիսային	Տավուշ	0.5 կմ ք. Դիլիջանից ներքև
17	Աղստև	Հյուսիսային	Տավուշ	2 կմ ք.Իջևանից վերև
18	Աղստև	Հյուսիսային	Տավուշ	2 կմ ք. Իջևանից ներքև
19	Գետիկ	Հյուսիսային	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Վահանից վերև
20	Գետիկ	Հյուսիսային	Տավուշ	Գետաբերան
25	Արաքս	Ախուրյան	Արմավիր	0.9 կմ գյ. Հուշակերտից ներքև

Դիտակետի համար	Ջրային օբյեկտ	Ջրավազանային կառավարման տարածք	Մարզ	Տեղադիրք
26	Արաքս	Հրազդան	Արարատ	Հրազդան գետի թափ. կետից վերև
27	Արաքս	Արարատյան	Արարատ	Հրազդան գետի թափ. կետից ներքև
28	Արաքս	Արարատյան	Արարատ	0.5 կմ ք. Արարատից ներքև
29 (AMS-1)	Արաքս	Հյուսիսային	Սյունիք	2 կմ ք. Ազարակից հարավ
30 (AMS-2)	Արաքս	Հյուսիսային	Սյունիք	2.5 կմ ք. Ազարակից հարավ-արևելք
31	Ախուրյան	Ախուրյան	Շիրակ	1 կմ գյ. Ամասիայից վերև
32	Ախուրյան	Ախուրյան	Շիրակ	1 կմ գյ. Ամասիայից ներքև
33	Ախուրյան	Ախուրյան	Շիրակ	0.8 կմ ք. Գյումրիից վերև
34	Ախուրյան	Ախուրյան	Շիրակ	5 կմ ք. Գյումրիից ներքև
35	Ախուրյան	Ախուրյան	Արմավիր	0.5 կմ գյ. Բազարանից ներքև
36	Աշոցք	Ախուրյան	Շիրակ	0.5 կմ գյ. Մուսայելյանից վերև
37	Աշոցք	Ախուրյան	Շիրակ	Գետաբերան
38	Կարկաչուն	Ախուրյան	Շիրակ	Գետաբերան
40	Մեծամոր	Ախուրյան	Արմավիր	10 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ
41	Մեծամոր	Ախուրյան	Արմավիր	11 կմ ք. Վաղարշապատից հարավ-արևելք
42	Մեծամոր	Ախուրյան	Արմավիր	0.5 կմ գյ. Ռանչպարից ներքև
43	Քասախ	Հրազդան	Արագածոտն	0.5 կմ ք. Ապարանից վերև
44	Քասախ	Հրազդան	Արագածոտն	0.5 կմ ք. Ապարանից ներքև
45	Քասախ	Հրազդան	Արագածոտն	1 կմ ք. Աշտարակից վերև
46	Քասախ	Հրազդան	Արագածոտն	3.5 կմ ք. Աշտարակից ներքև
47	Քասախ	Հրազդան	Արմավիր	Գետաբերան
48	Գեղարոտ	Հրազդան	Արագածոտն	0.5 կմ գյ. Արագածից վերև
49	Գեղարոտ	Հրազդան	Արագածոտն	Գետաբերան
50	Շաղվարդ	Հրազդան	Արագածոտն	0.5 կմ գյ. Փարպիից ներքև
51	Հրազդան	Հրազդան	Գեղարքունիք	գյ. Գեղամավանի մոտ

Դիտակետի համար	Ջրային օբյեկտ	Ջրավազանային կառավարման տարածք	Մարզ	Տեղադիրք
52	Հրազդան	Հրազդան	Կոտայք	0.5 կմ գյ. Քաղսիից ներքև
53	Հրազդան	Հրազդան	Կոտայք	0.5 կմ գյ. Արգելից ներքև
54	Հրազդան	Հրազդան	Կոտայք	0.5 կմ Արզնի ՀԷԿ-ից վերև
55	Հրազդան	Հրազդան	Արարատ	9 կմ ք. Երևանից ներքև, գյ. Դարբնիկի մոտ
56	Հրազդան	Հրազդան	Արարատ	Գետաբերան
225	Հրազդան	Հրազդան	Արարատ	գյ. Գեղանիստի մոտ
59	Գետառ	Հրազդան	Երևան	Գետաբերան
57	Մարմարիկ	Հրազդան	Կոտայք	0.5 կմ գյ. Հանքավանից վերև
58	Մարմարիկ	Հրազդան	Կոտայք	Գետաբերան
311	Տանձաղբյուր	Հրազդան	Կոտայք	Ծաղկաձոր քաղաքից վերև
312	Տանձաղբյուր	Հրազդան	Կոտայք	Ծաղկաձոր քաղաքից ներքև
60	Չկնագետ	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Սեմյոնովկայից վերև
61	Չկնագետ	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
62	Մասրիկ	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Վերին Շորժայից վերև
63	Մասրիկ	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
64	Սոթք	Սևան	Գեղարքունիք	6 կմ գյ. Սոթքից վերև
65	Սոթք	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
66	Կարձաղբյուր	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Ախպրաձորից վերև
67	Կարձաղբյուր	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
69	Վարդենիս	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Վարդենիկից վերև
70	Վարդենիս	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
71	Մարտունի	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Գեղհովիտից վերև
72	Մարտունի	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
73	Արգիճի	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Լեռնահովիտից վերև
74	Արգիճի	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան

<i>Դիտակետի համար</i>	<i>Ջրային օբյեկտ</i>	<i>Ջրավազանային կառավարման տարածք</i>	<i>Մարզ</i>	<i>Տեղադիրք</i>
75	Ծակքար	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
76	Շողվազ	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
77	Գավառագետ	Սևան	Գեղարքունիք	0.5 կմ գյ. Ծաղկաշենից վերև
78	Գավառագետ	Սևան	Գեղարքունիք	Գետաբերան
80	Վեղի	Արարատյան	Արարատ	0.5 կմ գյ. Ուրցաձորից վերև
82	Վեղի	Արարատյան	Արարատ	6 կմ ք. Արարատից ներքև
83	Արփա	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ ք. Ջերմուկից վերև
84	Արփա	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ ք. Վայքից վերև
85	Արփա	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ ք. Վայքից ներքև
86	Արփա	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ ք. Եղեգնաձորից վերև
87	Արփա	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ գյ. Արենիից ներքև
348	Դարբ	Արարատյան	Վայոց ձոր	Ակունք
349	Դարբ	Արարատյան	Վայոց ձոր	Գետաբերան
350	Հերիեր	Արարատյան	Վայոց ձոր	Ակունք
351	Հերիեր	Արարատյան	Վայոց ձոր	Գետաբերան
352	Եղեգիս	Արարատյան	Վայոց ձոր	գյ. Գետիկվանքից վերև
88	Եղեգիս	Արարատյան	Վայոց ձոր	0.5 կմ գյ. Շատինից ներքև
68	Արփա-Սևան ջրատար	Սևան	Գեղարքունիք	0.7 կմ գյ. Ծովինարից հարավ-արևելք
89	Մեղրիգետ	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ ք. Մեղրիից վերև
90	Մեղրիգետ	Հարավային	Սյունիք	Գետաբերան
344	Կարճևան	Հարավային	Սյունիք	Գետաբերան
91	Ողջի	Հարավային	Սյունիք	1.7 կմ ք. Քաջարանից վերև
92	Ողջի	Հարավային	Սյունիք	1.8 կմ ք. Քաջարանից ներքև
93	Ողջի	Հարավային	Սյունիք	0.8 կմ ք. Կապանից վերև
94	Ողջի	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ Կապանի օդանավակայանից ներքև

Դիտակետի համար	Ջրային օբյեկտ	Ջրավազանային կառավարման տարածք	Մարզ	Տեղադիրք
97	Գեղի	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ գյ. Աջաբաջից վերև
98	Գեղի	Հարավային	Սյունիք	Գետաբերան
99	Որոտան	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ գյ. Գորայքից վերև
100	Որոտան	Հարավային	Սյունիք	3 կմ ք. Միսիանից վերև
101	Որոտան	Հարավային	Սյունիք	6 կմ ք. Միսիանից ներքև
102	Որոտան	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ գյ. Տաթև ՀԷԿ-ից ներքև
353	Որոտան-Արփա ջրատար	Հարավային	Սյունիք	Ջրատարի ելքից
103	Միսիան	Հարավային	Սյունիք	0.5 կմ գյ. Արևիսից վերև
104	Միսիան	Հարավային	Սյունիք	Գետաբերան
106	Գորիսգետ	Հարավային	Սյունիք	5 կմ ք. Գորիսից վերև
107	Գորիսգետ	Հարավային	Սյունիք	1.5 կմ ք. Գորիսից ներքև
109	Արփի լճի ջրամբար	Ախուրյան	Շիրակ	Ամբարտակի մոտ
110	Ախուրյանի ջրամբար	Ախուրյան	Շիրակ	Ամբարտակի մոտ
111	Ապարանի ջրամբար	Հրազդան	Արագածոտն	Ամբարտակի մոտ
112	Երևանյան լիճ	Հրազդան	Երևան	Ամբարտակի մոտ
113	Ազատի ջրամբար	Արարատյան	Արարատ	Ամբարտակի մոտ
114	Կեսչուտի ջրամբար	Արարատյան	Վայոց ձոր	Ամբարտակի մոտ
115-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծափաթաղ-ափամերձ
115'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծափաթաղ-կենտրոնական
116-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Փամբակ-ափամերձ
116'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Փամբակ-կենտրոնական
117-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Արեգունի -ափամերձ
117'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Արեգունի-կենտրոնական
118-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գիլի-ափամերձ
118'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գիլի-կենտրոնական

Դիտակետի համար	Ջրային օբյեկտ	Ջրավազանային կառավարման տարածք	Մարզ	Տեղադիրք
119-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Արփա -ափամերձ
119՛-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Արփա-կենտրոնական
120-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծովինար-ափամերձ
120՛-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծովինար-կենտրոնական
121-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Մարտունի-ափամերձ
121՛-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Մարտունի-կենտրոնական
122'-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	24-րդ կայան-կենտրոնական
123-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Կարմիր գյուղ-ափամերձ
123՛-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Կարմիր գյուղ-կենտրոնական
124-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Նորատուս-ափամերձ
124՛-ՄՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Նորատուս-կենտրոնական
125-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գավառագետ-ափամերձ
125՛-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գավառագետ-կենտրոնական
126-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Այրիվանք-ափամերձ
126՛-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Այրիվանք-կենտրոնական
127-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Մողեյային-ափամերձ
127՛-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Մողեյային-կենտրոնական
128-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Լճաշեն-ափամերձ
128՛-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Լճաշեն-կենտրոնական
129-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծովագյուղ-ափամերձ
129՛-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Ծովագյուղ-կենտրոնական
130-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գյունեյ-ափամերձ
130՛-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Գյունեյ-կենտրոնական
131-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Շորժա-ափամերձ
131՛-ՓՍ	Սևանա լիճ	Սևան	Գեղարքունիք	Շորժա-կենտրոնական

Մակերևութային ջրերում որոշվող ցուցանիշների ցանկ

1. Ջերմաստիճան	22. Ամոնիում իոն
2. Գույն	23. Սիլիցիում
3. Հոտ	24. Կալիում
4. Թափանցելիություն	25. Նատրիում
5. Կախություն չոր նյութեր
(ԿՉՆ)	26. Լիթիում
6. Էլեկտրահաղորդականություն	27. Կալցիում
7. Լուծված թթվածին	28. Մագնեզիում
8. Թթվածնի հագեցվածություն	29. Սելեն
9. Թթվածնի հնգօրյա
կենսաքիմիական
պահանջարկ (ԹԿՊ ₅)	30. Այլումին
10. Թթվածնի քիմիական
պահանջարկ (ԹԲՊ)	31. Քրոմ
11. Ջրածնային ցուցիչ	32. Երկաթ
12. Ընդհանուր լուծված աղեր
(ԸԼԱ)	33. Մանգան
13. Կոշտություն	34. Պղինձ
14. Հիդրոկարբոնատ իոն	35. Ցինկ
15. Սուլֆատներ	36. Արսեն
16. Քլորիդներ	37. Ստրոնցիում
17. Ֆտորիդներ	38. Կադմիում
18. Ֆոսֆատ իոն	39. Կապար
19. Ընդհանուր ֆոսֆոր	40. Կոբալտ
20. Նիտրիտ իոն	41. Նիկել
21. Նիտրատ իոն	42. Վանադիում
	43. Մոլիբդեն
	44. Բարիում
	45. Բերիլիում
	46. Բոր
	47. Անագ

**Մակերևութային ջրերի էկոլոգիական նորմեր (ըստ ՀՀ կառավարության
2011թվականի հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշման)**

Որակի ցուցանիշներ	Որակի դաս					Միավոր
	I գերազանց	II լավ	III միջակ	IV անբավարար	V վատ	
Լուծված թթվածին	>7 կամ ՖԿ*	>6	>5	>4	<4	մգ Օ ₂ /լ
ԹԿՊ ₅	3	5	9	18	>18	մգ Օ ₂ /լ
ԹՔՊ _{Cr}	10	25	40	80	>80	մգ Օ/լ
Անոնիում իոն	0,2 կամ ՖԿ	0,4	1,2	2,4	> 2,4	մգ N/լ
Նիտրիտ իոն	0,01 կամ ՖԿ	0,06	0,12	0,3	>0,3	մգ N/լ
Նիտրատ իոն	1 կամ ՖԿ	2,5	5,6	11,3	>11,3	մգ N/լ
Ֆոսֆատ իոն	0,05 կամ ՖԿ	0,1	0,2	0,4	>0,4	մգP/լ
Ցինկ, ընդհանուր	ՖԿ	100	200	500	>500	մկգ/լ
Պղինձ, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+20	50	100	>100	մկգ/լ
Քրոմ, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (50)	100	250	>250	մկգ/լ
Արսեն, ընդհանուր	ՖԿ	20	50	100	>100	մկգ/լ
Կադմիում, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+1	ՖԿ+2	ՖԿ+4	>ՖԿ+4	մկգ/լ
Կապար, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10	25	50	>50	մկգ/լ
Նիկել, ընդհանուր	ՖԿ	ՖԿ+10 (20)	50	100	>100	մկգ/լ
Մոլիբդեն, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 25	8xՖԿ կամ 50	>8xՖԿ	մկգ/լ
Մանգան, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 200	8xՖԿ կամ 500	>8xՖԿ	մկգ/լ
Վանադիում, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ+5 կամ 10	4xՖԿ	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Կոբալտ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 20	4xՖԿ կամ 50	8xՖԿ կամ 100	>8xՖԿ	մկգ/լ
Երկաթ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ կամ 0,5	0,5	1	>1	մգ/լ
Կալցիում	ՖԿ	100	200	300	>300	մգ/լ
Մագնեզիում	ՖԿ	50	100	200	>200	մգ/լ
Բարիում	ՖԿ	2xՖԿ կամ 100	4xՖԿ կամ 250	1000	>1000	մկգ/լ
Բերիլիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	100	>100	մկգ/լ
Կալիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Նատրիում	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգ/լ
Լիթիում	ՖԿ	ՖԿ	-	2500	>2500	մկգ/լ
Բոր	ՖԿ	450	700	1000	>2000	մկգ/լ
Ալյումին	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	5000	>5000	մկգ/լ
Սելեն, ընդհանուր	ՖԿ կամ 10	20	40	80	>80	մկգ/լ
Ծարիր, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
Անագ, ընդհանուր	ՖԿ	2xՖԿ	4xՖԿ	8xՖԿ	>8xՖԿ	մկգ/լ
ԹՔՊ _{Mn}	5 կամ ՖԿ	10	15	20	>20	մգ Օ ₂ /լ
Ընդհանուր անօրգանական ազոտ	1,5 կամ ՖԿ	4	8	16	>16	մգ N/լ
Ընդհանուր ֆոսֆոր	0,1 կամ ՖԿ	0,2	0,4	1	>1	մգ լ
Քլորիդ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	200	> 200	մգ/լ
Սուլֆատ իոն	ՖԿ	2xՖԿ	150	250	> 250	մգ/լ
Սիլիկատ իոն	ՖԿ	2xՖԿ կամ 10	4xՖԿ կամ 20	8xՖԿ	>8xՖԿ	մգSi/լ
Ընդհանուր հանքայնացում	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մգ/լ
Էլեկտրահաղորդականություն	ՖԿ	2xՖԿ	1000	1500**	>1500	մկՍիմ/սմ
Կոշտություն	2,8	10	20	40	<40	մգէկվ/լ
Կախված մասնիկներ	ՖԿ	1,2xՖԿ	2xՖԿ (30)	4xՖԿ	>4xՖԿ	մգ/լ
Հոտ (20°C և 60°C)	<2 (բնական)	2 (բնական)	2	4	>4	բալ
Գույն	(բնական)	>5 (բնական)	20	30	>200	աստ,

* ՖԿ - ֆոնային կոնցենտրացիա*

Ծանոթագրություն. ՀՀ 14 խոշոր գետային ավազանների գետերի, գետերի առանձին հատվածների և վտակների որակի ցուցանիշների ֆոնային կոնցենտրացիաները և էկոլոգիական նորմերի ամբողջական ցանկը տրված է <http://www.meteocommonitoring.am/> ինտերնետային կայքում:

Մակերևութային ջրերում աղտոտիչների ձկնատնտեսական սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաներ*

Ցուցանիշները	Վնասակարության լիմիտացված ցուցանիշը	Սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիա, մգ/դմ³
Լուծված թթվածին	Ընդհանուր պահանջներ	6-ից ոչ պակաս
Թթվածնի կենսաքիմիական պահանջարկ (5 օր)	-//-	3.0
Թթվածնի քիմիական	-//-	30.0
Ամոնիում իոն	Թունագիտական	0.5 (N/դմ ³ -0.39)
Նիտրատ իոն	Մանիտարա-թունագիտական	40.0 (N/դմ ³ -9.0)
Նիտրիտ իոն	Թունագիտական	0.08 (N/դմ ³ -0.02)
Ֆոսֆատ իոն	Ընդհանուր պահանջներ	3.5
Ընդհանուր երկաթ	Թունագիտական	0.5
Սելեն	-//-	0.001
Պղինձ	-//-	0.001
Ցինկ	-//-	0.01
Այուրմին	-//-	0.04
Վանադիում	-//-	0.001
Քրոմ	-//-	0.001
Մանգան	-//-	0.01
Կալիում	-//-	50.0
Կալցիում	-//-	180.0
Մագնեզիում	-//-	40.0
Նատրիում	-//-	120.0
Կոբալտ	-//-	0.01
Նիկել	-//-	0.01
Արսեն	-//-	0.05
Կադմիում	-//-	0.005
Կապար	-//-	0.1
Բրոմ	Մանիտարա-թունագիտական	0.2
Մոլիբդեն	-//-	0.5
Ստրոնցիում	-//-	2.0
Սուլֆատ իոն	-//-	100.0
Քլորիդ իոն	-//-	300.0

* М. Л.Кашинцев, Б.С. Степаненко, С. Н. Анисова Обобщенный перечень предельно допустимых концентраций и ориентировочно-безопасных уровней воздействия вредных веществ для воды рыбохозяйственных водоемов. Москва 1990г.

«Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն»
ՊՈԱԿ
Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Չարենցի 46

Կայք էջ՝ meteomonitoring.am
Էլ. փոստ՝ hmc@env.am

Տեղեկատվական վերլուծության ծառայություն
Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կառավարական տուն 3

Էլ. փոստ՝ iac@env.am
Հեռախոս՝ [\(011\) 810-084](tel:(011)810-084)